

Tájékoztató a zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény- kedvezmény kiegészítéséről

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) jelen tájékoztatóban (a továbbiakban: Tájékoztató) meghatározott feltételek szerint kiegészíti a 2021. augusztus 31-én meghirdetett Zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezmény Program (a továbbiakban: Program) feltételeit.

A kiegészített Tájékoztató egységes szerkezetben kerül közzétételre.

Tartalom

1. A Program célja.....	3
2. Kedvezményezetti kör	3
3. A Kedvezmény alapja, mértéke és érvényesítése.....	3
4. A Kedvezmény feltételei	4
4.1. A Kedvezmény igénybevételének feltételei:	4
4.2. A Zöld Arányszám.....	4
4.3. A Kedvezmény igénybevételének további feltételei:	5
4.4. A Kedvezmény megszűnése	5
5. A Kedvezménybe bevonható kitettségek	5
Melléklet: A zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezményhez elfogadott kitettségek.....	7
1) Olyan beruházási vagy projekthitel- vagy kötvénykitettség, mely megújuló energiatermelést finanszíroz	7
2) Elektromobilitáshoz kapcsolódó kitettségek	7
3) Olyan beruházási, projekthitel, forgóeszköz finanszírozási hitel vagy kötvénykitettség, pénzügyi lízing vagy támogatás előfinanszírozását szolgáló kitettség, mely fenntartható agrár- és élelmiszeripari gyakorlatok bevezetéséhez és/vagy a tevékenység fenntartásához kapcsolódik: (megjegyzés: a 2020. évi CXXIII. törvény szerinti őstermelői tevékenységet végző természetes és jogi személyek is lehetnek az adósok).....	8
4) Olyan hitel- vagy kötvénykitettség, mely fenntartható ingatlan beruházásokhoz kapcsolódik.....	14
5) Vállalati vagy önkormányzati energiahatékonysági beruházást finanszírozó beruházási hitel- vagy kötvénykitettség.....	16
6) Zöld tevékenységhez kapcsolódó üzletrész vásárlást finanszírozó hitel- vagy kötvénykitettség.....	17
7) Zöld kötvény kitettség.....	18
8) Egyéb, az adós által lefektetett zöld finanszírozási keretrendszer szerinti zöld hitelkitettség	18
9) Egyéb zöld hitelkitettség a Green Loan Principles alapján bankszinten lefektetett zöld hitelezési keretrendszer alapján.....	19
I. Függelék.....	21
II. Függelék: A 3.5 a) és b) pontokhoz kapcsolódó Környezeti kategóriák forrása és ellenőrzése.....	26
III. Függelék: Fiktív gyakorlati számpéldák.....	35
IV. függelék:	37
A) Méhtartáshoz kapcsolódó eszközbeszerzések listája	37

B) Fásszárú, méhlegelő létesítésére alkalmas növények listája	38
C) Méhlegelők ellenőrzése.....	38

1. A PROGRAM CÉLJA

A klímaváltozáshoz és egyéb környezeti anomáliákhoz kapcsolódó *átállási kockázat*¹ miatt az MNB kívánatosnak tartja, hogy a banki mérlegekben egyre inkább növekedjen a környezetileg fenntartható (zöld) iparágak, ügyfelek részaránya a „barna”, azaz a szigorodó környezeti szabályozásnak jobban kitett (és ezért hosszabb távon kockázatosabb) iparágakhoz, ügyfelekhez képest.

Ennek érdekében a 2021. évi ICAAP felülvizsgálatoktól kezdve az MNB úgy kívánja javítani a bankszektor kockázati profilját, és pozitív ösztönzőkön keresztül csökkenteni a bankrendszer kitétségét az átállási kockázatokra, hogy a 2020-tól felépülő (a Melléklet 1) és 7) pontja szerinti) kitétségek esetében 2020. január 1-jét követően, a Melléklet többi pontja tekintetében pedig 2021. július 1-jét követően kötött szerződéssel keletkező, a Mellékletben meghatározott kritériumokat teljesítő környezetileg fenntartható vállalati² és önkormányzati kitétségek adott évi tőkekövetelményének egy részét vagy teljes egészét elengedi a 2. pillérben (a továbbiakban: „Kedvezmény”).

2. KEDVEZMÉNYEZETI KÖR

A Kedvezményt a magyarországi székhellyel rendelkező hitelintézetek (a továbbiakban: hitelintézet vagy bank) és ezek leánybankjai, valamint pénzügyi lízing szolgáltatást nyújtó pénzügyi vállalkozás leányvállalatai jogosultak igénybe venni. Ahol jelen Program bankot vagy hitelintézetet említ, ott a hitelintézetek pénzügyi lízing szolgáltatást nyújtó, pénzügyi vállalkozás leányvállalatait is kell érteni azzal az eltéréssel, hogy a pénzügyi vállalkozások a Kedvezményt kizárólag konszolidált szinten tudják igénybe venni (ide nem értve a hitelintézetekkel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozásokat).

3. A KEDVEZMÉNY ALAPJA, MÉRTÉKE ÉS ÉRVÉNYESÍTÉSE

A **Kedvezmény alapja a zöld kitétség összege, mely** az 1. fejezet szerinti időpontot követően megkötött szerződéssel keletkező / lejegyzett vagy vásárolt, jelen Programban meghatározott feltételeket teljesítő hitelek és kötvények adott naptári év ICAAP felülvizsgálata során meghatározott vonatkozási időpontban fennálló teljesítő állományon számolt teljes **bruttó kitétségének és** - a Program Mellékletében meghatározott módon kiszámított - **Zöld Arányszámnak szorzata**. A **bruttó kitétségbe** beletartozik az adott hitel bruttó könyv szerinti értéke és a le nem hívott hitelkeret összege / kötvény esetén valós piaci értéke. Forgóeszköz hitel esetében a bruttó kitétség meghatározásánál - a fenti általános szabály szerint - az ICAAP felülvizsgálat során meghatározott vonatkozási időpontban fennálló hitel bruttó könyv szerinti értékét és a le nem hívott hitelkeret összegét kell figyelembe venni. (Megjegyzés: a kedvezmény alapjába beszámítható ügyletek köre kiterjed a vállalati kitétség kategóriájába tartozó egyéni vállalkozókkal és egyéni cég adósokkal fennálló ügyletekre is, amennyiben az adott ügylet minden vonatkozásban megfelel jelen Tájékoztatóban, valamint annak Mellékletének adott kategóriájában foglalt elvárásoknak.)

A **Kedvezmény mértéke** az ICAAP felülvizsgálat vonatkozási időpontjában fennálló érintett állomány teljes bruttó kitétségének 5%-a vagy - EU Taxonómiának való teljes megfelelés esetén - 7%-a, azzal a kitételrel, hogy a 2. pilléres tőkekövetelmény - NHP Hajrá kedvezménnyel már csökkentett - szintje 0 Ft alá nem csökkenhet az állományon. A 2021. évben megkezdett ICAAP felülvizsgálatok során a teljes Kedvezmény továbbá nem haladhatja meg a hitelintézet teljes kockázati kitétség értékének (TREA) 0,5%-át. A 2022. évben vagy később megkezdett ICAAP felülvizsgálatok során előbbi korlát már nem alkalmazandó, ehelyett a felső korlát, hogy a zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezmény és a lakáscélú zöld tőkekövetelmény-kedvezmények *együttes* összege nem haladhatja meg a hitelintézet teljes kockázati kitétség értékének (TREA) 1,5%-át.

¹ A klímaváltozás és egyéb környezeti anomáliák miatti gazdasági, társadalmi változásokból fakadó üzleti kockázat, mely elsősorban a hitel- és a piaci kockázatot növeli banki kitétségek esetében azáltal, hogy a nem fenntartható módon működő vállalatok jövedelmezősége romlik.

² Vállalati kitétségnek minősül minden olyan kitétség, ami nem i) - a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény szerinti – fogyasztóval és ii) a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény 39. § (1) bekezdés a)-g), i)-o), q)-s) pontjai szerinti törvények hatálya alá tartozó szervezetekkel, személyekkel szemben áll fenn. Továbbá vállalati kitétségnek minősülnek jelen Tájékoztató Mellékletében meghatározott ügyfelekkel szemben fennálló kitétségek is.

A Kedvezmény a hitelkockázati tőkekövetelményt csökkenti, azonban csak a Pillér 1+ módszer alkalmazásának mértékéig, vagyis a teljes hitelezési kockázati tőkekövetelmény a kedvezménnyel sem csökkenhet az 1. pilléres tőkekövetelmény szintje alá.

A Kedvezményt 5 éven keresztül biztosítja az MNB, melyet első alkalommal a 2021. évi ICAAP felülvizsgálat során határoz meg az ICAAP felülvizsgálat vonatkozási időpontjában fennálló állomány megfelelő részére, majd az ezt követő további 4 évben az ICAAP felülvizsgálatok során „aktualizálja” minden évben az adott évi zöld hitelállományra kiszámolva. Azaz, utolsó alkalommal a 2025. évi ICAAP felülvizsgálatokban érvényesíthető a Kedvezmény. A Program lehetséges meghosszabbításáról legkésőbb 2025-ben dönt az MNB, de a fejlemények tükrében azt akár évente felülvizsgálhatja.

4. A KEDVEZMÉNY FELTÉTELEI

4.1. A Kedvezmény igénybevételének feltételei:

- a) az ICAAP felülvizsgálat keretében bekért hitelanalitikában az 5 vagy 7 %-os Kedvezmény alkalmazását jelző zöld flag (megjelölés) alkalmazása, valamint
- b) a ZVT azonosító kódú negyedéves, az érintett ügyletek HITREG azonosítóját listaszerűen tartalmazó önkéntes adatszolgáltatás teljesítése az MNB felé, továbbá
- c) a Zöld Arányszám feltüntetése mind az ICAAP analitikában, mind az önkéntes adatszolgáltatásban is.

A zöld flaget ügyletszinten kell jelölni, és akkor is alkalmazni kell, ha egy ügylet csak részben finanszíroz zöld hitelcélú. A ZVT azonosító kódú önkéntes adatszolgáltatás pontos tartalmát (táblaképét és kitöltési útmutatóját) az MNB a zoldpenzugyek.hu-n publikálja.

4.2. A Zöld Arányszám

A Zöld Arányszám azt fejezi ki, hogy a hitel- vagy kötvénykittetés mekkora részére alkalmazható a Kedvezmény, azaz a hitel- vagy kötvénykittetés mekkora része felel meg a jelen Tájékoztatóban, valamint annak Mellékletében meghatározott feltételeknek. A Zöld Arányszámot minden esetben a bruttó kittetésre vetítve kell kiszámítani, a zöld kittetés és a bruttó kittetés hányadosaként a III. sz. függelék 1. pontja szerint.

A Zöld Arányszámot a hitelintézet arányosan, számlákkal igazolva határozza meg, kivéve, ha jelen Tájékoztató Melléklete eltérően rendelkezik. A hitelintézet tudomásul veszi, hogy a hitel céljának megfelelő beruházások megvalósulását igazoló számlákat, erre vonatkozó kérés esetén köteles az MNB felé bemutatni, és egyúttal kötelezettséget vállal arra, hogy a jelen Tájékoztatónak megfelelő számlákat a hitelezett ügyféltől beszerzi. A számlákkal kapcsolatban elvárás, hogy azok jelen Tájékoztató Mellékletében meghatározott hitelcél(ok) megvalósítását igazolják.

A hitelintézet által ily módon meghatározott Zöld Arányszámot az ICAAP analitikában és a negyedéves önkéntes adatszolgáltatásban is fel kell tüntetni.

Amennyiben a Zöld Arányszám a korábbi negyedéves önkéntes adatszolgáltatásokban nem a Tájékoztatóban meghatározott módon került megadásra, jelen Tájékoztató közzétételének napját követő negyedéves adatszolgáltatás során kérjük a Zöld Arányszámot kittetésenként a Tájékoztató alapján módosítani.

Zöld Arányszám számítása és igazolása:

- a) A Zöld Arányszám beruházási és projekthitelek, valamint pénzügyi lízing kittetés esetében a zöld hitelcélra fordított számlákkal és lehívási dokumentumok alátámasztásával számítandó.
- b) A Zöld Arányszám üzletrész vásárlást finanszírozó hitelek esetében az üzletrész adásvételi szerződésben meghatározott vételár alapján számítandó.
- c) A Zöld Arányszám jelen Tájékoztató Mellékletének 7) pontjában meghatározott zöld kötvény kittetések esetében automatikusan 100%.

- d) Minden egyéb, a)-c) pontba nem tartozó, de jelen Tájékoztató Mellékletében felsorolt kitétség esetében a Zöld Arányszám az adós vagy kibocsátó legfrissebb éves beszámolója, mérlege és eredménykimutatása, analitikái vagy egyéb pénzügyi kimutatásai, illetve egyéb nyilatkozata, tájékoztatása alapján számítható.
- e) Le nem hívott hitelkeret esetében a Zöld Arányszám a hitel- vagy kölcsönszerződés (amennyiben az tartalmaz „zöld” hitelcélra vonatkozó adatot), lehívási dokumentumok, hitelelőterjesztés vagy az adós egyéb nyilatkozata, tájékoztatása alapján számítható.

Azokban az esetekben, ahol jelen Tájékoztató Melléklete eltérő szabályokat tartalmaz, a Mellékletben ismertetett egyedi szabályok az irányadók.

4.3. A Kedvezmény igénybevételének további feltételei:

1. A 2021. évben megkezdett ICAAP felülvizsgálat során biztosított Kedvezmény esetében legkésőbb az ICAAP felülvizsgálat idejére, a 2022. évben vagy később megkezdett ICAAP felülvizsgálatok során biztosított Kedvezmény esetében legkésőbb az ICAAP analitika benyújtási határidejéig szükség van az ICAAP analitikában a zöld flag alkalmazására és az arányszám feltüntetésére a felülvizsgálat vonatkozási dátumára vonatkozóan.
2. A III. fejezet b) pont szerinti adatszolgáltatást a tárgynegyedévet követő 50. naptári napig kell beküldeni
 - a 2021. évben megkezdett ICAAP felülvizsgálatok során a Kedvezményt igénybe vevő hitelintézetek esetén első alkalommal a 2020 negyedik negyedévvégi állapotára vonatkozóan, melynek esetében a beküldési határidő azonos a 2021 első negyedévi adatszolgáltatás határidejével;
 - a 2022. évben vagy később megkezdett ICAAP felülvizsgálatok során a Kedvezményt először igénybe vevő hitelintézetek esetében első alkalommal az ICAAP felülvizsgálat kezdetét megelőző utolsó lezárt negyedévvégi állapotára vonatkozóan;
 - utolsó alkalommal 2026 negyedik negyedévére vonatkozóan.
3. Ha a hitelintézet 2021-ben nem kíván élni a tőkekövetelmény-kedvezménnyel, akkor legközelebb a 2022. évi ICAAP felülvizsgálat során tudja igénybe venni a Kedvezményt a 2022. évi ICAAP felülvizsgálat vonatkozási időpontjában fennálló állomány alapján.
4. Az MNB mintavételelesen ellenőrzi majd, hogy a Kedvezménnyel érintett ügyletek ténylegesen teljesítik-e a Mellékletben meghatározott környezeti fenntarthatósági kritériumokat.
5. A zöld vállalati- és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezmény igénybevétele nem zárja ki az infrastruktúra támogató kedvezmény (ISF), a KKV-támogató faktor vagy az NHP Hajrá kedvezmény igénybevételét.
6. A Kedvezmény alapjának meghatározásánál nem lehet figyelembe venni a nem teljesítő hiteleket a szerződés felmondásának napját követő ICAAP felülvizsgálat során. A Kedvezmény alapjának meghatározásánál figyelembe nem vehető kitétségeket, az előző mondatban meghatározott időpontoktól kezdődően a ZVT azonosító kódú negyedéves adatszolgáltatásban már nem kell feltüntetni.

4.4. A Kedvezmény megszűnése

Amennyiben egy Kedvezménybe bevont kitétségről utóbb kiderül, hogy az bármely okból nem felel meg a környezetileg fenntartható kihelyezések definícióját meghatározó Mellékletben foglaltaknak:

- i. a kitétség jelen Program Mellékletében meghatározott feltételeknek történő meg nem feleléséről való – hitelintézet általi - tudomásszerzés napját követő ICAAP felülvizsgálat során meghatározásra kerülő Kedvezmény alapjába nem vehető figyelembe;
- ii. az érintett kitétséget jelen Program Mellékletében meghatározott feltételeknek történő meg nem feleléséről való – hitelintézet általi - tudomásszerzés napját követően is fel kell tüntetni negyedéves adatszolgáltatásban azzal, hogy a ZVT azonosító kódú adatszolgáltatásban a Kedvezmény mértékénél 0 %-ot kell megadni.

5. A KEDVEZMÉNYBE BEVONHATÓ KITÉTSÉGEK

Azon környezetileg fenntartható kihelyezések definícióját, melyekre a Kedvezményt igénybe lehet venni, a Melléklet tartalmazza. (Az MNB szándékai szerint a Mellékletben szereplő definíciós lista a jövőben bővíthet.)

Az MNB fenntartja a jogot, hogy a jelen Tájékoztatóban nem szabályozott, de azzal összhangban lévő egyes részletkérdéseket a Programhoz tartozó – www.mnb.hu/greenfinance honlapon a Pénzügyi szervezeteknek menüpontban közzétett - Kérdések és válaszok c. dokumentumban határozza meg, a piaci szereplők által - zold.penzugyek@mnb.hu e-mail címen keresztül - az MNB-hez intézett kérdések alapján. A Kérdések és válaszok c. dokumentum jelen Program Tájékoztatóját kiegészíti, részletezi, annak egyes pontjainak gyakorlati alkalmazását segíti elő. Amennyiben a Kérdések és válaszok c. dokumentum és jelen Tájékoztató szövege egymással ellentétes, a Tájékoztató az irányadó.

MELLÉKLET: A ZÖLD VÁLLALATI ÉS ÖNKORMÁNYZATI TŐKEKÖVETELMÉNY-KEDVEZMÉNYHEZ ELFOGADOTT KITETTSÉGEK

„A” kategória: keretrendszer nélkül is elfogadható ügyletek

1) Olyan beruházási vagy projekthitel- vagy kötvénykitettségek, melyek megújuló energiatermelést finanszíroznak

E pont alkalmazásában – a vonatkozó EU-irányelvnek megfelelően³ – megújuló energia a nem fosszilis megújuló energiaforrásokból származó energia, nevezetesen szélenergia, napenergia (naphő és fotovoltaikus napenergia) és geotermikus energia, környezeti energia, árapály-, hullám- és az óceánból nyert egyéb energia, vízenergia, biomassa, hulladéklerakó helyeken és szennyvíztisztító telepeken keletkező gázok, továbbá biogázok energiája.

A zöld flag alkalmazhatóságára az EU Taxonómia Rendelete és annak alkalmazását segítő, EU Taxonomy Climate Delegated Act az irányadó⁴.

A beruházási hitel esetében, ha a beruházás KÁT/METÁR-on keresztül valósul meg, akkor a Zöld Arányszámot 100%-nak kell jelenteni az ICAAP analitikában és a negyedéves önkéntes adatszolgáltatásban. Megújuló energiatermelési projekt hitel esetében szintén a kitettség teljes összegére érvényesíthető a Kedvezmény (a Zöld Arányszám automatikusan 100%-nak jelentendő), mivel vélelmezhetően ez esetben is a teljes hitelösszeg ténylegesen a megújuló energiatermelést finanszírozza.

Amennyiben a beruházás nem KÁT/METÁR-on keresztül valósul meg, akkor a Zöld Arányszámot a hitelintézetnek jelen Tájékoztató 4.2. pontja szerint kell meghatározni.

A Kedvezmény mértéke: a fenti kritériumok teljesítése esetén az 1) pont szerinti kitettségek esetében egyaránt 5%. Amennyiben a bank az EU Taxonomy Climate Delegated Act Annex 1, 4. pont 4.1-4.8., 4.17-4.24 alpontja szerinti DNSH⁵ kritériumokat is dokumentáltan alkalmazza, úgy 7%.

2) Elektromobilitáshoz kapcsolódó kitettségek

2.1) Olyan beruházási- vagy projekthitel- vagy kötvénykitettségek, melyek elektromobilitási infrastruktúra kialakítását finanszírozzák

E pont alkalmazásában elfogadható:

- az EU Taxonomy Climate Delegated Act-ben⁶ meghatározott zéró közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátású járművek üzemeltetésére szolgáló elektromos töltőállomások (ideértve nem csak a nyilvános, hanem a korlátozott körben elérhető vagy akár a magánhasználatú töltőberendezéseket is) létesítésére, vagy villamosenergia-hálózati csatlakozások korszerűsítésére szolgáló beruházás, ideértve a tervezés, kivitelezés, engedélyezés költségeit is.

³ AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2018/2001 IRÁNYELVE (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról

⁴ A BIZOTTSÁG (EU) 2021/2139 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz lényegesen hozzájáruló és az egyéb környezeti célkitűzéseket jelentősen nem sértő gazdasági tevékenységekkel szemben támasztott követelmények meghatározásához szükséges technikai vizsgálati kritériumok megállapítása érdekében történő kiegészítéséről (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R2139&from=EN&locale=hu>, https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/eu-taxonomy-sustainable-activities_en)

⁵ DNSH („Do No Significant Harm”), azaz a jelentős károkozás elkerülését célzó elv kritériumai. A 2020/852 „taxonómia” rendelet 3. cikke határozza meg, hogy egy gazdasági tevékenység környezeti szempontból milyen esetben minősül fenntarthatónak. Ennek a cikknek a b) pontja értelmében ennek alapfeltétele, hogy a gazdasági tevékenység ne sértse jelentősen egyik környezeti célkitűzést sem. Ennek részletei továbbá a rendelet 17. cikkében és az EU Taxonomy Climate Delegated Act mellékleteiben találhatóak.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R2139&from=EN&locale=hu>

A **Zöld Arányszámot** jelen Tájékoztató 4.2. pontja szerint kell meghatározni a hitelintézetnek a következő eltérésekkel. A Zöld Arányszám meghatározásához az MNB azokat a számlákat tartja elfogadhatónak, melyek a beruházással célzott fejlesztéshez kifejezetten szükségesek. Így például, ha az elektromos töltőállomás kialakítása tereprendezést igényel, az elfogadható, de a közeli aszfaltburkolat javítására vonatkozó számla nem vehető figyelembe.

2.2) Olyan készletfinanszírozási, beruházási hitel, pénzügyi lízing kitettség, amely személyszállításhoz és áru fuvarozáshoz kapcsolódó kizárólag zéró közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátású járművek beszerzését és üzemeltetését finanszírozza

E pont alkalmazásában elfogadható az EU Taxonomy Climate Delegated Act-ben meghatározott nulla CO₂ kibocsátású gépjárművek:

- Személygépkocsi: személyszállításra készült gépkocsi, melyben a vezetőüléssel együtt maximum kilenc ülés van;
- Autóbusz, trolibusz;
- Tehergépkocsi: teherszállításra alkalmas rakfelülettel rendelkező gépjármű, beleértve a legfeljebb 3,5 tonna megengedett össztömegű ún. kishaszon-gépjárműveket;
- Nagyhaszongépjárművek: vontató és nyerges vontató, beleértve 3,5 tonnát meghaladó össztömegű tehergépjárműveket

A Kedvezmény érvényesítéséhez a bank a személygépkocsiknál és kishaszon-gépjárműveknél a gépjármű Eurotax kódja alapján azonosítja a meghajtás típusát. Abban az esetben, ha a gépjármű nem rendelkezik Eurotax kóddal, akkor az úgynevezett járműkísérő lap vagy a COC⁷ okmány a megfelelő alátámasztó dokumentum. A kizárólagos elektromos meghajtás a járműkísérő lap vagy a COC dokumentum alapján egyértelműen megállapítható.

A **Zöld Arányszámot** jelen Tájékoztató 4.2. pontja szerint kell meghatározni a hitelintézetnek hitelkitettség esetében. A Zöld Arányszám pénzügyi lízing kitettség esetén a lízingdíj teljes futamidőre eső összes tőketörlesztő és kamattörlesztő részleteinek, valamint a szerződésben kikötött maradványértéknek az összegének tekintetében 100 %.

A Kedvezmény mértéke: a fenti kritériumok teljesítése esetén a 2.1 és 2.2 pontok szerinti kitettségek esetében egyaránt 5%. Amennyiben a bank az EU Taxonomy Climate Delegated Act Annex 1, 6. pont 6.15. illetve 7.4. alpontja szerinti DNSH kritériumokat is dokumentáltan alkalmazza, úgy 7%.

3) Olyan beruházási, projekthitel, forgóeszköz finanszírozási hitel vagy kötvénykitettség, pénzügyi lízing vagy támogatás előfinanszírozását szolgáló kitettség, mely fenntartható agrár- és élelmiszeripari gyakorlatok bevezetéséhez és/vagy a tevékenység fenntartásához kapcsolódik: (megjegyzés: a 2020. évi CXIII. törvény szerinti őstermelői tevékenységet végző természetes és jogi személyek⁸ is lehetnek az adósok)

Mivel az EU Taxonómia felhatalmazáson alapuló jogi aktusa jelen szabályozás megalkotásakor nem tartalmazza az agráriumot, ezért az MNB ezen ágazat zöld definícióját a jelen szabályozás megalkotásakor meglévő uniós és hazai keretek, támogatási programok alapján határozta meg. Ennek megfelelően az ezekre utaló esetleges hivatkozások példálózó jellegűek, így amennyiben ezek a keretek, támogatási programok a jelen Program időtartama alatt változnak, megszűnnek vagy kifutnak, az nem jelenti egyben a jelen Program feltételeinek automatikus változását, megszűnését vagy kifutását.

Jelen pont (ideértve a 3.1-3.7 alpontokat) szerinti kitettségek esetében a **Zöld Arányszámot** a hitelintézetnek jelen Tájékoztató 4.2. pontja szerint kell meghatározni, kivéve forgóeszköz-finanszírozás és támogatás előfinanszírozás esetében. Támogatás előfinanszírozás esetében a Zöld Arányszám az alpontokban nevezett tagállami támogatási

⁷ Certificate of Conformity: az európai megfelelőséget igazoló dokumentum

⁸ mezőgazdasági őstermelő, őstermelők családi gazdasága, családi mezőgazdasági társaság

programok Támogatói Okirata alapján 100%, és a Támogatói Okirattal kell azt igazolni. Forgóeszköz-finanszírozás esetében a Zöld Arányszám jelen Tájékoztató 3. pontja szerint meghatározott bruttó kitétség tekintetében 100 %.

3.1. Olyan ügyfélhez kapcsolódó kitétség, aki az 1305/2013 EU rendelet 28., illetve 29. cikke (agrár-környezetgazdálkodási vagy ökológiai gazdálkodás) alapján végrehajtott tagállami támogatási programban⁹ vesz részt vagy Natura 2000-es gyepek¹⁰ fenntartási kötelezettsége van a hitel igénylésének évében

A Kedvezményhez az MNB által elfogadott területek:

- a VP-4-10.1.1-15, VP-4-10.1.1-16 és a VP4-10.1.1-21 agrár-környezetgazdálkodási (AKG) Pályázati Felhívások¹¹;
- a VP-4-11.1-11.2-15, VP-4-11.1-11.2-18 és a VP4-11.1.1.-11.2.1.-21 ökológiai gazdálkodási (ÖKO) Pályázati Felhívások¹²;
- a VP-4-12.11-16 Natura 2000 gyepterületek támogatásáról szóló Pályázati Felhívás¹³

keretében beadott, legfrissebb kifizetési kérelemre hozott döntésben támogatott területek összessége.

A Kedvezmény sávos rendszerű:

- Amennyiben az ügyfél legfrissebb, egységes területalapú támogatás (SAPS) határozatában foglalt összes támogatott földterületre vetítve az ökológiai gazdálkodásba (VP-ÖKO) vont terület aránya eléri a minimum 50%-ot, akkor a Kedvezmény mértéke 7%, amennyiben az arány kisebb mint 50%, de minimum 25%, akkor a Kedvezmény mértéke 5%.
- Amennyiben az ügyfél legfrissebb, egységes területalapú támogatás (SAPS) határozatában foglalt összes támogatott földterületre vetítve a fent megjelölt támogatható területek (AKG, VP-ÖKO, Natura 2000 gyepek legfrissebb kifizetési értesítőben támogatott területek) aránya min. 50%, akkor a Kedvezmény mértéke 5%, amennyiben az arány min. 75%, akkor a Kedvezmény mértéke 7%.

További feltételek:

- a) AKG és ÖKO programban résztvevő esetében feltétel, hogy a legutolsó kifizetési döntésben a Kincstár nem állapított meg szabálytalanságot az alábbi feltételek vonatkozásában:
 - Gazdálkodási Napló nem vezetése;
 - Gazdálkodási Napló hiányos vagy nem valós adattartalommal való vezetése;
 - Hiányosság a tápanyag-gazdálkodási terv elkészítésében;
 - Integrált növényvédelmi elvek betartása;
 - Az ÖKO programban résztvevő bármely terület ökológiai státuszának visszaminősítése, az átállási idő újraindulása, az ökológiai tanúsítás megszüntetése;
- b) A szabálytalansági kritériumnak való megfelelés a hitel futamideje alatt szükséges.
- c) Natura 2000-es gyepek esetében feltétel, hogy a Kincstár a legutolsó kifizetési döntésben nem állapított meg szabálytalanságot a 269/2007. Kormányrendelet földhasználati szabályainak vonatkozásában (kivéve a kaszálási műveletek Nemzeti Parknak történő, előzetes bejelentésére vonatkozó kötelezettséget). A szabálytalansági kritériumnak való megfelelés a hitel futamideje alatt szükséges.
- d) Az ökológiai gazdálkodónak a hitel futamideje alatt érvényes átállási vagy ökológiai tanúsítvánnyal¹⁴ kell rendelkeznie a Biokontroll Hungária Ellenőrző és Tanúsító Nonprofit Kft. vagy a Bio Garancia Magyarország Kft.

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1305&from=HR>

¹⁰ Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet alapján kijelölt és a MePAR-ban lehatárolt Natura 2000 gyepterület.)

¹¹ Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés VP4-10.1.1-21 (AKG)

¹² Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása VP4-11.1.1.-11.2.1.-21 (ÖKO)

¹³ a Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések VP4-12.1.1-16 (Natura 2000 gyepek)

¹⁴ A tanúsítványban az ökológiai jelölés és az átállási jelölés vehető figyelembe a kedvezményprogramban.

által, mely évente megújítandó. A Kedvezményhez kizárólag olyan hitelcél elfogadható, ami növénytermesztéshez vagy állattenyésztéshez kapcsolódik (tevékenységi kód alapján TEÁOR¹⁵ vagy ÖVTJ¹⁶ 01-es kategóriába esik.)¹⁷.

A bank a Kedvezmény érvényesítéséhez a Magyar Államkincstár (MÁK) által, legfeljebb havi rendszerességgel nyújtott adatszolgáltatás adatait használja. A bank vonatkozó adatkérésének tartalmaznia kell a hitelezett ügyfél azonosító adatait, beleértve a 2007. évi XVII. törvény szerinti ügyfél-azonosítót (regisztrációs szám) és az ügyfél teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt, a vonatkozó jogi előírásoknak megfelelő hozzájáruló nyilatkozatát az adatkezelésre vonatkozóan. Utóbbi céljára az MNB és a MÁK „Ügyfél Felhatalmazó Nyilatkozatot” dolgozott ki. A hitelezett ügyfél banktitoknak vagy személyes adatnak minősülő adatai kezeléséhez és továbbításához szükséges hozzájáruló nyilatkozata helyettesíthető az „Ügyfél Felhatalmazó Nyilatkozat” tartalmával megegyező adatok közlésére és nyilatkozatok megtételére alkalmas és a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő online felülettel. A Kincstár adatszolgáltatása tartalmazza az érintett ügyfelek legfrissebb, egységes területalapú támogatási (SAPS) határozatában foglalt támogatott földterületének összesített mértékére vonatkozó adatokat; illetve az AKG, ÖKO, Natura 2000 gyep legfrissebb kifizetési értesítőiben támogatott területnagyságokat (a duplikációk kiszűrésével). Ezen felül azt is tartalmazza, hogy az érintett intézkedésekben melyik támogatási év volt a földterületek kiszámításának alapja. Továbbá támogatási intézkedésenkénti bontásban tartalmazza a fenti - MÁK által lefolytatott, ellenőrzési eljárásokról készült lezárt jegyzőkönyvben vagy feljegyzésben rögzített - szabálytalanságok megállapításának tényét (igen/nem), illetve a vonatkozó támogatási évet.

A Zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezmény Programhoz kapcsolódóan a Magyar Államkincstár elektronikus ügyintézésre szolgáló rendszerében elérhetővé vált a pénzügyi szervezetek adatigénylésének befogadására szolgáló új felület. Az elektronikus felületen történő adatigénylés menetéről, a kapcsolódó dokumentumok benyújtásának, illetve a vonatkozó támogatási adatok szolgáltatásának rendjéről az alábbi elérhetőségen közzétett jogcímismertetőben részletes információk találhatóak: <https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/tamogatasok-listazo/-/tamogatas/12598275>

3.2 Olyan ügyfélhez kapcsolódó kitétség, aki az 1305/2013 EU rendelet 28., illetve 29. cikke (agrár-környezetgazdálkodási vagy ökológiai gazdálkodás) alapján végrehajtott tagállami támogatási programban NEM vesz részt és Natura 2000-es gyep¹⁸ fenntartási kötelezettsége NINCS, azonban állattartói tevékenységére vagy gombatermesztésre vonatkozóan rendelkezik ökológiai tanúsítvánnyal.

Az elfogadható hitelcél ebben az esetben állattartáshoz vagy gombatermesztéshez és piacra jutásához (csomagolás, válogatás, tárolás¹⁹) kapcsolódik, amelynek teljesülését a bank a hitelbírálat során megvizsgálja és meggyőződik a megfelelésről.

Az ökológiai gazdálkodó tanúsítására vonatkozó 3.1-es rész c) és d) pontjában kifejtett feltétel itt is elvárt.

¹⁵ TEÁOR 01 - Növénytermesztés, állattenyésztés, vadgazdálkodás és kapcsolódó szolgáltatások | TEÁOR számok 08 (teaorszamok.hu).

¹⁶ Központi Statisztikai Hivatal (ksh.hu)

¹⁷ <https://portal.nebih.gov.hu/felir-kereso>

¹⁸ Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet alapján kijelölt és a MePAR-ban lehatárolt Natura 2000 gyepterület.)

¹⁹ Amennyiben a tárolás ingatlan energetikai korszerűsítését érinti, akkor a Tőkekövetelmény-kedvezmény program 3.7-es pontja az irányadó.

A Kedvezmény mértéke:

- Amennyiben az éves állategység²⁰ arányában az ökológiai vagy átállási jelzés alatt tartott *állategység* min. 25% a hitel futamideje alatt, akkor az állattartói tevékenységhez kapcsolódó hitel/kötvénykitettség 5% Kedvezménnyel illelhető, amennyiben az ökológiai vagy átállási jelzés alatt tartott állategység min.50% a hitel futamideje alatt, akkor a Kedvezmény mértéke 7%.
- Amennyiben az ökológiai vagy átállási jelzés alatt termesztett *gomba* mennyiségének aránya min. 25% a hitel futamideje alatt, akkor a gombatermesztéshez kapcsolódó hitel/kötvénykitettség 5% Kedvezménnyel illelhető, amennyiben az ökológiai vagy átállási jelzés alatt termesztett gomba mennyiségének aránya min.50% a hitel futamideje alatt, akkor a Kedvezmény mértéke 7%.

3.3 Olyan ügyfélhez kapcsolódó kitettség, aki élelmiszeripari feldolgozó tevékenységre vonatkozó ökológiai tanúsítvánnyal rendelkezik.

Elfogadható hitelcél ebben az esetben élelmiszeripari feldolgozó tevékenységhez kapcsolódik, amelynek teljesülését a bank a hitelbírálat során megvizsgálja és meggyőződik a megfelelésről.

Az ökológiai gazdálkodó tanúsítására vonatkozó 3.1-es rész c) és d) pontjában kifejtett feltétel itt is elvárt.

A Kedvezmény mértéke:

- Amennyiben a hitel igénylésekor, valamint a Kedvezmény időtartama alatt az ebből eredő nettó árbevétele²¹ min. 10%, akkor a feldolgozó tevékenységhez kapcsolódó hitel/kötvénykitettség 5% Kedvezménnyel illelhető,
- amennyiben az ökológiai vagy átállási értékesítésből eredő nettó árbevétel min. 50%, akkor a Kedvezmény mértéke 7%.

3.4 Méhészeti ágazat fejlesztését szolgáló kitettség, melynél a hitel célja az alábbiakhoz kapcsolódik:

- Vetett méhlegelő telepítése, javítása, terménydiverzifikáció:
 - egyéves (facélia, mustár, olajretek, hajdina, szöszös bükköny, takarmányborsó, takarmánybab, bíborhere), kétéves (somkóró) illetve évelő kultúrák (lucerna),
 - zöldségek (tök, uborka, hagyma, paprika);
- Többfajú, évelő vetett virágsávok telepítése (minimum 0,25 hektár);
- Fásorok, mezővédő erdősávok, cserjések telepítése a szántók szegélyén, a csatornapartokon gypsávok és füzesek meghagyása, telepítése;
- Méhészet, méhtartói tevékenységhez kapcsolódóan fásszerű növények telepítése saját területen, méhtartáshoz kapcsolódó eszközbeszerzések.

²⁰ Éves állategység igazolása: ENAR vagy TIR köteles állatállomány esetén ENAR vagy TIR nyilvántartás, kormányhivatal igazolása, egyéb esetben hatósági állatorvos által kiállított igazolás alapján kiszámolt éves átlagos állatlétszám, melyet az 57/2014. (VI.30) VM Rendelet 1. melléklete alapján ([57/2014. \(IV. 30.\) VM rendelet az átlagos állatsűrűség megállapításának szabályairól - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye \(jogtar.hu\)](#)) állategységre kell átszámítani. Az ökológiailag tartott állatlétszám igazolása a tanúsító szerv által, melyet állategységre kell átszámítani.

²¹ Ökológiai és átállási termék értékesítéséből származó nettó árbevétel ügyfél nyilvántartásai szerint

Idegenhonos, inváziós fajok telepítése nem támogatható^{22 2324}.

A méhészeti tevékenységgel kapcsolatos hitelcél teljesülésének igazolásában, illetve ellenőrzésében az Országos Magyar Méhészeti Egyesület (OMME) működik közre. A 3.4-es méhészeti ponthoz tartozó további információk (méhtartáshoz kapcsolódó eszközbeszerzési lista; fásszárú, méhlegelő létesítésére alkalmas növények listája; méhlegelők ellenőrzése) a IV. számú függelékben található.

A Kedvezmény mértéke: 5 %.

3.5 Olyan beruházási hitel vagy lízingkitettsé, melynél a hitel célja a fenntartható gazdálkodás eszközbeszerzéséhez vagy egyéb környezeti fenntarthatósághoz kapcsolódó beruházás megvalósításához kapcsolódik:

a) **Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések:**

Igazolása pozitív VP2-4.1.8-21²⁵ támogatói határozat igazolásával.

További feltétel, hogy az ügyfél az I. Függelékben szereplő „Környezeti célkitűzések” listájából művelési áganként és kategóriánként minimum egy intézkedést válasszon és teljesítsen a hitel futamideje alatt.

Megjegyzés: az említett listában néhány esetben ugyanaz az intézkedés több kategóriában is szerepel, azonban kétszer ugyanazt az intézkedést nem lehet választani.

b) **Egyéb (uniós támogatási programoktól független) eszközbeszerzés:**

- Talajkímélő gazdálkodás eszközei:
 - mélylazító, Gruber (szántóföldi kultivátor);
 - mulcskultivátor;
 - mulcslazító;
 - száraprító henger;
 - mulcsvetőgép, direktvető gép, szemenkénti direktvetőgép;
 - szárzúzó;
 - több munkaművelet egy munkamenetben történő elvégzésére alkalmas gépi eszköz;
 - szervestrágyaszóró és hígtrágya kijuttató gépek;
 - vezérlőberendezések.

- Mechanikai gyomirtás eszközei:
 - közép mély tárcsa;
 - egyenes tárcsa;
 - tömörítő henger;
 - kultivátor ujjas kapákkal;
 - csillagkerekű kultivátor;
 - forgó kapa;
 - küllős kapa;
 - robot kapa.

²² 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye (jogtar.hu) melléklet

²³ A BIZOTTSÁG (EU) 2016/ 1141 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE - (2016. július 13.) - az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok 1143/2014/ EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti jegyzékének elfogadásáról (europa.eu)

²⁴ A BIZOTTSÁG (EU) 2019/ 1262 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE - (2019. július 25.) - az (EU) 2016/ 1141 végrehajtási rendeletnek az Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékének aktualizálása céljából történő módosításáról (europa.eu)

²⁵ [VP2-4.1.8-21 Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések támogatása \(LEJÁRT BENYÚJTÁSI HATÁRIDŐ!\) | Széchenyi Terv Plusz \(gov.hu\)](#)

- Kifejezetten gyepgazdálkodásban használható eszközök:
 - gyeplazító;
 - gyepszellőztető (késes henger);
 - gyeplévelő;
 - gyepkezelésre alkalmas gyomfűsű;
 - gyep direktvetőgép;
 - gyepeken alkalmazható szerves trágyaszóró (vezérléssel);
 - simító – gyepfelszín egyengető.

A hitel kedvezményprogramban való részvételének feltétele, hogy az ügyfél az I. Függelék szerinti „Környezeti célkitűzések” listájából művelési áganként minimum hármat válasszon és teljesítsen a hitel futamideje alatt.

További, általános feltételek (jelen pont a) és b) kategóriájába tartozó ügyletekre egyaránt vonatkozik):

A környezeti célkitűzések igazolásának módja: az ügyfél cégszerű nyilatkozata, az MNB mintavételes ellenőrzése a hitel futamideje alatt, illetve egyes beruházás típusok esetén a Kincstár adatszolgáltatása. A Kincstár az adatokat a bank vonatkozó adatkérésére szolgáltatja; az adatkérésnek tartalmaznia kell a hitelezett ügyfél azonosító adatait, beleértve a 2007. évi XVII. törvény szerinti ügyfél-azonosítót (regisztrációs szám). Az adatszolgáltatás arra irányul, hogy az adott ügyfélnél a releváns támogatási intézkedések kifizetési kérelmeire hozott, legfrissebb döntésben került-e szabálytalanság megállapításra adott követelmény helyszíni, valamint adminisztratív ellenőrzése során. Az ügyfél cégszerűen aláírt nyilatkozattal biztosítja a bank és a MÁK közötti adatszolgáltatáshoz való hozzájárulást az ügyfél által vállalt 3.5-ös célkitűzésekről és a MÁK által végzett, ezekre is kiterjedő helyszíni, valamint adminisztratív ellenőrzés eredményeiről.

További feltétel, hogy a finanszírozó intézmény rögzítse, hogy a választott környezeti célkitűzést melyik eljárásban tervezi az ügyfél megvalósítani.

Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a hitelintézet az ügyféltől bekéri az ügyfél által vállalt Környezeti célkitűzések végrehajtásával érintett terület(ek) azonosító adatait (így pl.: földrajzi elhelyezkedés, helyrajzi szám, méret), és ezek az adatok a bank és MÁK közötti adatszolgáltatás részét képezik.

A Zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezmény Programhoz kapcsolódóan a Magyar Államkincstár elektronikus ügyintézésre szolgáló rendszerében elérhetővé a pénzügyi szervezetek adatigénylésének befogadására szolgáló új felület. Az elektronikus felületen történő adatigénylés menetéről, a kapcsolódó dokumentumok benyújtásának, illetve a vonatkozó támogatási adatok szolgáltatásának rendjéről az alábbi elérhetőségen közzétett jogcímszövegben részletes információk találhatóak: <https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/tamogatások-listazo/-/tamogatas/12598275>

Amennyiben a hitel futamideje hosszabb, mint a tőkekövetelmény-kedvezmény program futamideje, akkor a tőkekövetelmény-kedvezmény program lejáratáig kell a vállalatokat és az ellenőrzéseket megvalósítani.

A Kedvezmény mértéke a 3.5.pont szerinti kitételek esetében egységesen: 5 %.

3.6 Olyan beruházási hitel vagy lízingköttség, melynél a hitel célja a Vidékfejlesztési Programok Élőhelyfejlesztési nem termelő beruházások felhívás beruházásainak megvalósításához kapcsolódik

A Kedvezménybe az alábbi Vidékfejlesztési Programok szerinti felhívások beruházásainak megvalósításához, mint hitelcélhoz kapcsolódó kitétségek vonhatók be:

- VP4-4.4.1-16. Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások,
- VP5-8.2.1-16 - Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása,
- VP4-16.5.1-17 - A fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület- és tájhasználat váltás együttműködései,
- VP4-4.4.2.2-16 - Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése,
- VEKOP-4.2.1-17 - Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése, és
- a jövőben megjelenő olyan Vidékfejlesztési Programok, amelyek Élőhelyfejlesztési nem termelő beruházásokra irányulnak.

Igazolása az aktuális támogatói határozat igazolásával, valamint a megvalósításra, fenntartásra vonatkozóan amennyiben a Magyar Államkincstár helyszíni, valamint adminisztratív ellenőrzést folytatott le, annak igazolásával. A Kincstár az adatokat a bank vonatkozó adatkérésére szolgáltatja; az adatkérésnek tartalmaznia kell a hitelezett ügyfél azonosító adatait, beleértve a 2007. évi XVII. törvény szerinti ügyfél-azonosítót (regisztrációs szám), valamint az ügyfél teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt hozzájáruló nyilatkozatát a Magyar Államkincstár és a bank közötti adattovábbításra vonatkozóan.

A Zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezmény Programhoz kapcsolódóan a Magyar Államkincstár elektronikus ügyintézésre szolgáló rendszerében elérhetővé a pénzügyi szervezetek adatigénylésének befogadására szolgáló új felület. Az elektronikus felületen történő adatigénylés menetéről, a kapcsolódó dokumentumok benyújtásának, illetve a vonatkozó támogatási adatok szolgáltatásának rendjéről az alábbi elérhetőségen közzétett jogcímismertetőben részletes információk találhatóak: <https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/tamogatasok-listazo/-/tamogatas/12598275>

A Kedvezmény mértéke: 5 %.

3.7 Agrárvállalkozások energiahatékonysági és megújuló energiatermelési beruházásai

E beruházásokra a Melléklet 1., 4. és 5. pontjai szerinti feltételek alkalmazandók, azzal, hogy az MNB elfogadhatónak tartja azt is, ha a bank a legalább 30 % energiahatékonysági javulást vagy a megújuló energia beruházás tervét és kivitelezését a hasonló célt felölelő Vidékfejlesztési Program keretében elvárt dokumentáció alapján ellenőrzi.

A Kedvezmény mértéke: 5 %.

4) Olyan hitel- vagy kötvényköttség, mely fenntartható ingatlan beruházásokhoz kapcsolódik

E pont alkalmazásában fenntartható ingatlan beruházások az alábbiak:

- a) a IV. és az V. sz. függelékek szerinti táblázatok „**Új épületek építése**” munkalapjain vagy a VI. sz. függelék szerinti táblázat 9-10. soraiban meghatározott valamennyi kritériumnak megfelelő épület építése;
- b) a IV. és az V. sz. függelékek szerinti táblázatok „**Épületek adásvétele**” munkalapjain vagy a VI. sz. függelék szerinti táblázat 4-7. soraiban meghatározott valamennyi kritériumnak megfelelő épület adásvétele;

- c) a IV. és az V. sz. függelékek szerinti táblázatok „**Meglévő épületek korszerűsítése**” munkalapjain vagy a VI. sz. függelék szerinti táblázat 12-13. soraiban meghatározott valamennyi kritériumnak megfelelő, meglévő épület korszerűsítése.

A IV-VI. sz. függelékben szereplő táblázatok esetében a kritériumok a B oszlopokban, kérdés formájában kerülnek felsorolásra. A gazdasági tevékenység és az érintett épület akkor felel meg az adott kritériumnak, ha a C oszlopban az aláhúzásra került válasz adható a B oszlopban szereplő kritériumra vonatkozó kérdésre.

A bankok a Kedvezményre való jogosultság megállapításához az alábbi dokumentumokat használhatják:

- új épület építése esetén a IV. sz. függelékben szereplő táblázat „Új épületek építése” munkalapjának E-F oszlopaiban / az V. sz. függelék szerinti táblázat „Új épületek építése” munkalapjának E-F oszlopaiban / a VI. sz. függelék szerinti táblázat D-E oszlopaiban meghatározott dokumentumokat;
- épület adásvétele esetén a IV. sz. függelékben szereplő táblázat „Épületek adásvétele” munkalapjának E oszlopában / az V. sz. függelék szerinti táblázat „Épületek adásvétele” munkalapjának E oszlopában / a VI. sz. függelék szerinti táblázat D-E oszlopaiban meghatározott dokumentumokat;
- meglévő épületek korszerűsítése esetén a IV. sz. függelékben szereplő táblázat „Meglévő épületek korszerűsítése” munkalapjának E-F oszlopaiban / az V. sz. függelék szerinti táblázat „Meglévő épületek korszerűsítése” munkalapjának E-F oszlopaiban / a VI. sz. függelék szerinti táblázat D-E oszlopaiban meghatározott dokumentumokat.

IV-VI. sz. függelékek

A hitelintézetek a IV-VI. sz. függelékeket szabadon alkalmazhatják az alábbi szempontok szerint.

A hitelintézetek egy adott kitétség után kizárólag akkor tudnak 7 %-os Kedvezményt érvényesíteni, ha a hitelfelvevő által tervezett fenti a)-c) pontok szerinti gazdasági tevékenység és épület megfelel a IV. sz. függelékben foglaltaknak. A IV. sz. függelékben meghatározott kritériumok az EU Taxonomy Climate Delegated Act Annex I., 7. pontjának, 7.1., 7.2. és 7.7. alpontjain alapulnak.

IV. sz. függelék.xlsx

Az V. és a VI. sz. függelékek akkor alkalmazandóak, ha a hitelfelvevő által tervezett fenti a)-c) pontok szerinti gazdasági tevékenység nem felel meg az EU Taxonomy Climate Delegated Act Annex I., 7. pontjának, 7.1., 7.2. és 7.7. alpontjaiban foglaltaknak, viszont az V. vagy a VI. sz. függelékben foglalt kritériumoknak megfelel az adott gazdasági tevékenység és az érintett épület. Ebben az esetben 5% mértékű Kedvezmény érvényesíthető.

V. sz. függelék.xlsx

VI. sz. függelék.xlsx

A VI. számú függelék alkalmazásához nemzetközi épület minősítési tanúsítvány szükséges (lásd például a VI. sz. függelék 6-7. sorai), mely elsősorban a nagyvállalati és projekthitelezési gyakorlat része, ennek addicionális költségére tekintettel. Kis- és középvállalkozások, valamint önkormányzatok esetében az V. sz. és VI. sz. függelék alkalmazása esetén nemzetközi épület minősítési tanúsítvány nem szükséges. Az egyes módszertanok (IV. vagy V. vagy VI. számú függelék) közötti választás szabadon történhet a kitétség összegétől és az adós üzletági/szegmens besorolásától függetlenül, a kitétséget elegendő egy függeléknek megfeleltetni az alkalmazott Kedvezmény mértékétől függően (7% esetén IV.sz. függelék, 5% esetén V. vagy VI. sz. függelék).

Az **5 vagy 7 %-os Kedvezmény érvényesítésének további feltétele**, hogy a fenti a)-c) pontok szerinti gazdasági tevékenység és épület IV. vagy V. sz. függelékben foglaltaknak való megfelelését olyan független, környezettudatos

építési területen működő szakmai szervezet hitelesítse, amely a Magyarországon érvényben lévő építési, energetikai és környezetvédelmi jogszabályi előírások ismeretét és alkalmazását is ezáltal garantálja (a továbbiakban: Külső Hitelesítő). Amennyiben a hitelintézet a VI. sz. függelék szerinti módszertant alkalmazza, az 5 %-os Kedvezmény érvényesítéséhez nem szükséges az, hogy a fenti a)-c) pontok szerinti gazdasági tevékenység és épület VI. sz. függelékben foglaltaknak való megfelelést Külső Hitelesítő hitelesítse.

A **Zöld Arányszám** az alábbiak szerint határozandó meg a hitelintézetek által hitelkitettség esetén:

- új épület építése és meglévő épületek korszerűsítése esetén a fővállalkozó által kiállított számlák kiegyenlítésére, refinanszírozására folyósított hitelösszeg tekintetében a Zöld Arányszám 100 %;
- épület adásvétele esetén az ingatlan adásvételi szerződésben meghatározott vételár kifizetésére, refinanszírozására folyósított hitelösszeg tekintetében a Zöld Arányszám 100 %.

A Kedvezmény mértéke:

- Amennyiben a gazdasági tevékenység és az érintett épület megfelel a IV. sz. függelék szerinti táblázatban foglalt valamennyi kritériumnak (azaz a bank az EU Taxonomy Climate Delegated Act Annex I., 7. pont, 7.1, 7.2 vagy 7.7 alpontjai szerinti kritériumokat dokumentáltan alkalmazza és az ezen kritériumoknak való megfelelést Külső Hitelesítő igazolja), úgy a Kedvezmény mértéke 7%.
- Amennyiben az épület az V. és a VI. sz. függelékekben szereplő táblázatokban foglalt kritériumoknak felel meg (azaz a bank az V. és a VI. sz. függelékekben szereplő kritériumokat dokumentáltan alkalmazza és az V. sz. függelékben foglalt kritériumoknak való megfelelést Külső Hitelesítő igazolja), a Kedvezmény mértéke 5 %.

További feltételek:

- A IV-VI. sz. függelékek szerinti táblázatokban foglalt feltételeknek megfelelő épület építése vagy korszerűsítése esetén, amennyiben a Kedvezménybe a hitel- vagy kötvénykitettség a kiviteli terv elkészültét / tervfázisokat megelőzően az előbbi táblázatokban jelzett dokumentumok alapján került bevonásra, a hitelintézetnek a kiviteli szakaszban / egyes tervfázisokban is ellenőriznie kell, hogy az adott gazdasági tevékenység és az érintett épület megfelel-e a táblázatokban foglalt kritériumoknak a kivitelezés szakaszában / egyes tervfázisokban alkalmazandó dokumentumok alapján is.

5) Vállalati vagy önkormányzati energiahatékonysági beruházást finanszírozó beruházási hitel- vagy kötvénykitettség

A korábbi legalább 24 hónapos bázis időszakhoz képest legalább 30 %-os energiahatékonysági javulást eredményező beruházást finanszírozó beruházási hitel vagy kötvénykitettség, mely esetében a javulást energetikai audit jogosultsággal rendelkező, a MEKH nyilvántartásában szereplő auditor (ideértve auditor szervezetet is) vagy – amennyiben az adott hitelfelvevő esetében a releváns európai uniós energiahatékonysági támogatási program ezt elfogadhatónak tartja - a Magyar Mérnöki Kamara vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépész vagy energetikus mérnök (a Melléklet 5) pont esetében a továbbiakban együttesen Energetikai Auditor) igazolja a kiinduló és a tervezett állapotra vonatkozóan.

A 30 %-os javulásnak a primerenergia-igény tényleges csökkenéséből kell erednie (amelynél nem vehető figyelembe a nettó primerenergia-igény megújuló energiaforrások révén történő csökkenése), és legfeljebb három éven belül egymást követően meghozott intézkedésekkel érhető el. A javulásnál a fajlagos energiahatékonyság javulás (például előállított termék/teljes energiafogyasztás) is elfogadható, ha a termelési volumen nő, és emiatt a végső energiafogyasztás nem tud csökkenni, de a fajlagos igen.

Az energiamegtakarítás fogalmaira és mérésére az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Energetikai Hatékonyságról szóló tv.) és annak végrehajtási kormányrendelete (176/2017 (VII. 4.) Korm. rendelet) az irányadó, azzal, hogy a Kedvezmény igénybevételének nem feltétele a beruházás utáni tény energiafogyasztás mérése (de az is elfogadható), hanem ez utóbbi helyett a becsült javulás is elfogadható. A bank a

Kedvezményre való jogosultság megállapításához az Energetikai Auditor által a hitelfelvevő részére bocsátott, az energiamegtakarítási előzetes felméréséről²⁶ szóló dokumentumot használhatja.

A **Zöld Arányszám** a fővállalkozó által kiállított számlák kiegyenlítésére, refinanszírozására folyósított hitelösszeg tekintetében 100 %.

A Kedvezmény mértéke 5%.

6) Zöld tevékenységhez kapcsolódó üzletrész vásárlást finanszírozó hitel- vagy kötvénykitettség

Projektársaságokban való üzletrész megvásárlására nyújtott hitelek is részesülhetnek a zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezményben, a következő feltételek mellett:

- i. a projektársaság főtevékenysége megfelel a Zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezmény leírásában az „A” kategória egyes pontjaiban foglalt, keretrendszer nélkül is elfogadható ügyletek vonatkozásában felsorolt feltételeknek, és;
- ii. a kitettség futamideje nem haladja meg a projektársaság tulajdonában lévő és főtevékenységéhez kapcsolódó tárgyi eszközök megtérülési idejét:
 - a. a megtérülési idő azt az időtartamot jelenti, ami a banki hiteldöntés alapját képező hitelkockázati elemzésben vagy kockázatkezelői véleményben bemutatott pénzügyi terv alapján elégséges a kivitelezéshez felvett beruházási hitel (vagy annak refinanszírozására felhasznált hitel/kölcsön) visszafizetésére, valamint az önerő (alternatív kamatláb és időérték számítása nélküli) összegének megtérülésére
- iii. az üzletrész vásárlási hitel hitelkiváltással valósul meg: a projektársaságban minden más korábban keletkezett hitel vagy lízing kötelezettségvállalás kerüljön visszafizetésre, és;
 - a. hitelkiváltás megfelel a Zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezmény kiegészítéseként az MNB által – a <https://www.mnb.hu/greenfinance/penzugyi-szervezeteknek> oldalon - 2021. december 21-én publikált Kérdések és Válaszok dokumentum²⁷ 1. pontjában felsorolt feltételeknek.

A **Zöld Arányszám** az üzletrész adásvételi szerződésben meghatározott vételár kifizetésére, refinanszírozására folyósított hitelösszeg tekintetében 100 %.

²⁶ Az Energiahatékonyságról szóló tv-nek megfelelően az energetikai auditor vagy energetikai auditáló szervezet által a beruházás megkezdésének napját megelőzően - mért adatok felhasználásával, szükség esetén a mért adatokon alapuló számítás vagy becslés útján - felméri a tervezett beruházással érintett műszaki rendszerre vonatkozó energiafogyasztási adatokat és becslést készít a tervezett beruházással elérhető energiamegtakarítás mértékéről.

²⁷ <https://mnb.hu/letoltes/vallalati-tkk-q-a-kiegeszített-v20211221-clean-1.pdf>

A Kedvezmény mértéke:

- Amennyiben a projektársaság főtevékenysége megfelel jelen Tájékoztató Mellékletének 1-2) pontjában foglalt feltételeknek és a bank az EU Taxonomy Climate Delegated Act Annex 1, 4. pont, 4.1-4.8., 4.17-4.24, alpontjai, 6. pont, 6.15. alpontja, és 7. pont, 7.4. alpontjai szerinti DNSH kritériumokat is dokumentáltan alkalmazza, akkor a Kedvezmény mértéke 7 %.
- Amennyiben a projektársaság főtevékenysége megfelel jelen Tájékoztató Mellékletének 1-2) pontjaiban foglalt feltételeknek, de a bank az EU Taxonomy Climate Delegated Act Annex 1, 4. pont, 4.1-4.8., 4.17-4.24, alpontjai, 6. pont, 6.15. alpontja, és 7. pont, 7.4. alpontjai szerinti DNSH kritériumokat dokumentáltan nem alkalmazza, akkor a Kedvezmény mértéke 5 %.
- Amennyiben a projektársaság főtevékenysége jelen Tájékoztató Mellékletének 3) pontjában foglaltaknak felel meg, a Kedvezmény mértéke a Melléklet 3.1 – 3.7 alpontjai szerint meghatározott mérték.
- Amennyiben a projektársaság főtevékenysége jelen Tájékoztató Mellékletének 4) pontjában foglaltaknak felel meg, a Kedvezmény mértéke:
 - 7 %, ha a bank az EU Taxonomy Climate Delegated Act Annex I., 7. pont, 7.1, 7.2 vagy 7.7 alpontjai szerinti kritériumokat dokumentáltan alkalmazza, és az ezen kritériumoknak való megfelelést Külső Hitelesítő igazolja;
 - 5 %, ha a bank az V. és a VI. sz. függelékben szereplő kritériumokat dokumentáltan alkalmazza és az V. sz. függelékben foglalt kritériumoknak való megfelelést Külső Hitelesítő igazolja.
- Amennyiben a projektársaság főtevékenysége jelen Tájékoztató Mellékletének 5) pontjában foglaltaknak felel meg, a Kedvezmény mértéke 5%.

„B” kategória: keretrendszer alapján kötött elfogadható ügyletek

7) Zöld kötvény kitétség

A Green Bond Principles-nek²⁸ vagy a Climate Bonds Standards²⁹-nek megfelelő, vállalati, önkormányzati kibocsátású zöld kötvény vásárlásából származó kitétség, mely esetében a kibocsátó biztosítja, hogy a zöld kötvény keretrendszer sztenderdeknek való megfelelést külső felülvizsgálat (external review) igazolja az ICMA által publikált „*Iránymutatások a zöld, társadalmi és fenntarthatósági kötvények külső felülvizsgálatához*” című dokumentumban foglalt valamely módon³⁰, az ICMA³¹ és a CBI³² hivatalos weboldalán listázott külső felülvizsgálatot végző, jóváhagyott szolgáltatók (ideértve az e regiszterekben szereplő hálózatok magyarországi tagjait (leányvállalatait, fióktelepeit, partnereit is) valamelyike által.

A Zöld Arányszám a zöld kötvény kitétségek esetében automatikusan 100%.

A Kedvezmény mértéke: Amennyiben a vállalat vagy önkormányzat a zöld kötvény keretrendszert nemzetközileg bevett fenntarthatósági taxonómia alapján állítja fel, úgy a Kedvezmény mértéke 5%.

8) Egyéb, az adós által lefektetett zöld finanszírozási keretrendszer szerinti zöld hitelkitétség

Vállalat vagy önkormányzat által a Green Loan Principles-nek (GLP) megfelelően lefektetett zöld finanszírozási keretrendszer szerint felvett hitelből származó kitétség, mely esetben a zöld projektek („eligible categories”) definíciója az EU Taxonómián vagy a CBI Taxonómián alapul, és a keretrendszer sztenderdeknek való megfelelését

²⁸ <https://www.icmagroup.org/green-social-and-sustainability-bonds/green-bond-principles-gbp/>

²⁹ <https://www.climatebonds.net/standard>

³⁰ https://www.icmagroup.org/assets/documents/Sustainable-finance/2022-updates/External-Review-Guidelines_June-2022-280622.pdf

³¹ <https://www.icmagroup.org/green-social-and-sustainability-bonds/external-reviews/>

³² <https://www.climatebonds.net/certification/approved-verifiers>

külső felülvizsgálat (external review) igazolja az ICMA által publikált „Iránymutatások a zöld, társadalmi és fenntarthatósági kötvények külső felülvizsgálatához” című dokumentumban foglalt valamely módon³³, a CBI³⁴ hivatalos weboldalán listázott külső felülvizsgálatot végző, jóváhagyott szolgáltatók (ideértve az e regiszterekben szereplő hálózatok magyarországi tagjait (leányvállalatait, fióktelepeit, partnereit is) valamelyike által.

A Zöld Arányszám automatikusan 100%, amennyiben a keretrendszer tételesen biztosítja, hogy a bevont forrással egyező összegű lesz a zöld célú finanszírozás, minden más esetben pedig számlák alapján határozandó meg.

A Kedvezmény mértéke: amennyiben a vállalat vagy önkormányzat a zöld/ fenntartható hitelezési keretrendszert az EU Taxonómia alapján állítja fel, úgy a Kedvezmény mértéke 7%, a CBI Taxonómia esetében 5%.

Hibrid keretrendszer figyelembe vehető a Kedvezményhez, amennyiben a zöld finanszírozási keretrendszer elfogadott kategóriái (eligible categories) az EU Taxonómiára és a CBI Taxonómiára egyaránt hivatkoznak.

9) Egyéb zöld hitelkitettség a Green Loan Principles alapján bankszinten lefektetett zöld hitelezési keretrendszer alapján

Zöld hitelezési keretrendszer alapján a jelen dokumentumban tételesen felsorolt zöld hitel- vagy kötvénykitettségekre és az ezeken kívüli kitettségekre is lehetséges a Zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezmény igénybevétele az alábbi feltételek szerint:

- a kitettségeket a bank egy - az MNB Zöld Ajánlása³⁵ 27. pontja szerinti - dedikált zöld/ fenntartható hitelezési keretrendszer keretében nyújtja,
- mely keretrendszer
 - biztosítja, hogy a keretrendszerben folyósított ügyletei megfelelnek a GLP-nek³⁶, amit külső felülvizsgálat (external review) igazol az ICMA által publikált „Iránymutatások a zöld, társadalmi és fenntarthatósági kötvények külső felülvizsgálatához” című dokumentumban foglalt valamely módon, a CBI hivatalos weboldalán listázott külső felülvizsgálatot végző, jóváhagyott szolgáltatók (ideértve az e regiszterekben szereplő hálózatok magyarországi tagjait (leányvállalatait, fióktelepeit, partnereit is) valamelyike által;
 - esetében a kitettség „formáját” tekintve a GLP „Green Loan Definition” fejezetében szereplő definíciónak megfelel, ideérve a kötvénybefektetéseket is;
 - esetében a kitettségek („eligible categories”) „zöld definíciója” az EU Taxonómián vagy a CBI Taxonómián alapul;
 - rendelkezik publikus éves jelentésről a GLP 4. fejezete (Reporting) vagy a CBI Standards³⁷ 8. fejezete (Reporting) szerint;
 - kifejezetten kitér a Zöld Arányszám meghatározásának módjára, folyamatára;
 - tekintetében, a keretrendszer egészére vonatkozóan, a Zöld vállalati és önkormányzati tőkekövetelmény-kedvezmény igénybevételeire való jogosultságát az MNB előzetesen ellenőrizte.

Bank által vállalt garanciára és kezességre a Kedvezmény nem érvényesíthető.

A bankok jelen pont szerinti Kedvezmény igénybevételei jogosultságát az MNB előzetesen és utólagosan is ellenőrzi a Tájékoztató jelen pontja és 4.3 alpontjának 4. al-alpontja szerint. A bankok a banki szinten lefektetett zöld hitelezési keretrendszert alátámasztó dokumentumokat (így többek között a keretrendszert bemutató dokumentumot, a külső felülvizsgálat eredményét és a keretrendszer alapját képező MNB Zöld Ajánlás 27. pont szerinti dokumentumokat) a zold.penzugyek@mn.hu e-mail címre kötelesek megküldeni a keretrendszer tervezett alkalmazásának megkezdése

³³ https://www.icmagroup.org/assets/documents/Sustainable-finance/2022-updates/External-Review-Guidelines_June-2022-280622.pdf

³⁴ <https://www.climatebonds.net/certification/approved-verifiers>

³⁵ <https://www.mnb.hu/letoltes/10-2022-zold-ajanlas.pdf>

³⁶ Jelen dokumentum kiadásakor a hatályos GLP-keretrendszer itt érhető el: <https://www.lsta.org/content/green-loan-principles/>

³⁷ <https://www.climatebonds.net/files/files/climate-bonds-standard-v3-20191210.pdf>

előtt legalább 15 munkanappal. Az MNB az adott hitelintézet jelen pont szerinti Kedvezmény igénybevételére való jogosultságát a banki szinten lefektetett hitelezési keretrendszer jelen Tájékoztató ezen pontjában foglaltaknak való megfelelés alapján határozza meg, a fenti dokumentumok jelzett e-mail címre való megérkezését követő 15 munkanapon belül. A bankok a zöld hitelezési keretrendszer alkalmazását az MNB által lefolytatott előzetes ellenőrzés lezárása (szükség esetén az MNB által kért hiánypótlások teljesítése, esetleg a javasolt módosítások átvezetése) és a hitelintézet keretrendszer tekintetében felelős döntéshozó szerve, személye általi elfogadása után kezdenek meg.

Amennyiben a banki szinten lefektetett zöld hitelezési keretrendszer módosításra kerül (akár az EU Taxonómia vagy a CBI Taxonómia változása, vagy más okból kifolyólag, ideértve a rendszeres felülvizsgálatot is), a bankok kötelesek a módosításra került - előző bekezdésben meghatározott - dokumentumokat a zold.penzugyek@mnbb.hu e-mail címre megküldeni a keretrendszer tervezett alkalmazásának megkezdése előtt legalább 10 munkanappal. A módosított zöld hitelezési keretrendszer alkalmazásának kezdő időpontja vonatkozásában az előző bekezdésben foglaltak az irányadóak.

A Kedvezmény mértéke: Amennyiben a bank a zöld/ fenntartható hitelezési keretrendszert az EU Taxonómia alapján állítja fel, úgy a Kedvezmény mértéke 7%, a CBI taxonómia esetében 5%. Hibrid keretrendszer figyelembe vehető a Kedvezményhez (azaz elképzelhető, hogy a bank egyes ügyfelei, ügyletei tekintetében EU Taxonómia szerinti, más ügyfelei, ügyletei a CBI Taxonómiának felelnek meg, akár adott ágazaton belül is), noha az MNB jobb gyakorlatnak tartja, ha adott ágazat esetében a bank egységesen, ugyanazon Taxonómiát alkalmazza.

I. FÜGGELÉK

A 3.5 a) és b) pontokhoz kapcsolódó Környezeti célkitűzéseket szolgáló beruházások és beavatkozások:

- Szénmegkötés és üvegházgáz-kibocsátás csökkentése (1. kategória)
 - ❖ szántóterületek:
 - gyeptelepítés (Legalább 3 őshonos fűfajból és más gyepalkotó fajból álló gyepkeverék telepítése) a gazdaság szántóterületének 5%-án
 - nyári, őszi betakarítású kultúrák után, amennyiben nem őszi vetésű kultúra következik, talajtakarás biztosítása takarónövényekkel, vagy a tarló fennhagyással annak kultúrállapotban tartása mellett a következő évi tavaszi kultúra előkészítő munkálatainak megkezdéséig, de legalább február 28-ig.
 - az üzem szántóterületének 20%-án talajépítő növények (ideiglenes gyep, pillangósvirágú szálastakarmányok vagy ezek keverékének) termesztése
 - mulcs-hagyó tarlóápolás - a betakarított elővetemény tarlómaradványának fennhagyása legalább 35%-os fedettségben, megfelelő tarlóápolás elvégzése mellett
 - forgatás vagy talajmunka nélküli művelésmód (minimum művelés, no-till/direktvetés) alkalmazása az üzem szántóterületének legalább 50%-án (minimum művelés esetén 50%, no-till művelés esetén 20%)
 - agroerdészeti rendszer létrehozása: szántó területen fás kultúra telepítése sávokban³⁸
 - ❖ gyepterületek:
 - A terület legalább 10, legfeljebb 15%-át kaszálásonként változó helyen kaszátlanul kell hagyni.
 - Szakaszcserélő (rotációs) legeltetési módszer alkalmazása.
 - Legelő fásítása: 100 (őshonos fajtából összeállított) fa hektáronként (részletesen a 24. oldalon).
- Talajvédelem, talajerózió csökkentése (2. kategória)
 - ❖ szántóterületek:
 - Szintvonalakkal párhuzamos sávos vetéssel nagyméretű tábla felosztása kisebb egységekre, sávok lejtőhossza min. 35 m, max. 120 m
 - Erózióvédelmi célú őshonos fajú sövény, vagy fás sávok kialakítása vagy rőzsefonat vagy talajfogó gát, vízfolyás mentén, vagy barázdás vagy árkos erózió kialakulásának helyén
 - Vízfolyások, csatornák és állóvizek partvonalával közvetlenül érintkező táblák esetén a partvonallal érintkezően legalább 12 méter szélességű (őshonos fajokból létrehozott) füves mezsgye vagy fásítás létesítése és fenntartása a tábla partvonallal érintkező teljes hosszában, amelyen nem szabad növényvédőszer, mű- és szerves trágyát kijuttatni.
 - Nyári, őszi betakarítású kultúrák után, amennyiben nem őszi vetésű kultúra következik, talajtakarás biztosítása takarónövényekkel, vagy a tarló fennhagyással

• ³⁸ Célja: több kultúra egyidejű termesztése, azok egymásra gyakorolt pozitív hatásainak kihasználásával. Fás szárú kultúra egy soros rendszerben, melyben a művelő eszközök munkaszélessége határozza meg a sortávolságát. A területen legalább 150 db, de legfeljebb 250 db fa lehet hektáronként.

annak kultúrállapotban tartása mellett a következő évi tavaszi kultúra előkészítő munkálatainak megkezdéséig, de legalább február 28-ig.

- Erózióvédelmi célú növényzónák kialakítása (amennyiben MEPAR által erózióveszélyesként jelölt területről van szó, akkor szintvonal mentén kialakítva):
 - táblaszegélyeken (ott, ahol a lefolyás koncentrálnodik) min. 9 m szélességben
 - táblákon belül szintvonalak mentén, illetve erózióveszélyes helyek mentén (min. 9 m szélességben), pl.: barázdás vagy árkos erózió kialakulásának helyén

❖ gyepterületek:

- A terület legalább 10, legfeljebb 15%-át kaszálásonként változó helyen kaszátlanul kell hagyni.
- Vízzel telített talajon mindennemű gépi munkavégzés tilos.
- Őshonos fajokból sövény vagy mezővédő erdősáv telepítése a tábla szegélyeken (részletesen a 24. oldalon).

○ Talaj szervesanyag tartalmának növelése (3. kategória)

❖ szántóterületek:

- Forgatás vagy talajmunka nélküli művelésmód (minimum művelés, no-till/direktvetés) alkalmazása az üzem szántóterületének legalább 50%-án (minimum művelés esetén 50%, no-till művelés esetén 20%).
- Mulcs-hagyó tarlóápolás - a betakarított elővetemény tarlómaradványának fennhagyása legalább 35%-os fedettségben, megfelelő tarlóápolás elvégzése mellett.
- Nyári, őszi betakarítású kultúrák után, amennyiben nem őszi vetésű kultúra következik, talajtakarás biztosítása takarónövényekkel, vagy a tarló fennhagyással annak kultúrállapotban tartása mellett a következő évi tavaszi kultúra előkészítő munkálatainak megkezdéséig, de legalább február 28-ig.
- 5 év alatt legalább 1 alkalommal szerves trágya kijuttatása az 59/2008 (IV.29.) FVM rendelet betartásával, vagy szerves trágya, pelletált szerves trágya, komposzt, komposzttea kijuttatása (a 36/2006 FVM rendelet szerint meghatározott) vagy a talajéletet serkentő mikrobiológiai készítmények (szabadonélő nitrogénmegkötő baktériumokat (Azotobacter, Azospirillum, Rhizobium fajokot tartalmazó készítmények), gyökérszóna baktériumokat tartalmazó készítmények, valamint a tarlóbontó készítmények) kijuttatása.
- A vetésszerkezetben évente legalább 15% szálás pillangós takarmánynövény, valamint legalább 5% zöldugar tartása és/vagy a vetésszerkezetben legalább 20% szálás pillangós takarmánynövény, valamint legalább 20% zöldugar tartása.

❖ gyepterületek:

- A terület legalább 10, legfeljebb 15%-át kaszálásonként változó helyen kaszátlanul kell hagyni.
- Táblánként minimálisan 6 méter szélességű kaszátlan területet kell kialakítani.
- Legelő fásítása: 100 (őshonos fajtákból összeállított) fa hektáronként (részletesen a 24. oldalon).
- Őshonos fajokból sövény vagy mezővédő erdősáv telepítése a tábla szegélyeken (részletesen a 24. oldalon).

○ Vizek mennyiségi és minőségi állapotának javítása, kiemelten a vízvisszatartáson keresztül (4. kategória)

❖ szántóterületek:

- Területi vízviszatartást szolgáló vízi létesítmények kialakítása, fejlesztése a mélyfekvésű, vízviszatartásra alkalmas területeken a vizek összegyülekezésének és azok minél hosszabb ideig történő megmaradásának biztosításával, időszakos vagy állandó nyílt vízfelület létrehozásával.
- Vízfolyások, csatornák és állóvizek partvonalával közvetlenül érintkező táblák esetén a partvonallal érintkezően legalább 12 méter szélességű (őshonos fajokból létrehozott) füves mezsgye vagy fásítás létesítése és fenntartása a tábla partvonallal érintkező teljes hosszában, amelyen nem szabad növényvédőszer, mű- és szerves trágyát kijuttatni.
- A mélyfekvésű területeken megjelenő többletvizek viszatartása (a vizek el nem vezetése), illetve a területek visszanedvesítése.
- Agrotechnológiai eljárások, amelyek a talaj vízbefogadó és megtartó képességét javítják:
 - középmező lazítás elvégzése a kötelezettségvállalási időszak első 5 éve alatt két alkalommal
 - nyári, őszi betakarítású kultúrák után, amennyiben nem őszi vetésű kultúra következik, talajtakarás biztosítása takarónövényekkel, vagy a tarló fennhagyással annak kultúrállapotban tartása mellett a következő évi tavaszi kultúra előkészítő munkálatainak megkezdéséig, de legalább február 28-ig.
 - mulcs-hagyó tarlóápolás - a betakarított elővetemény tarlómaradványának fennhagyása legalább 35%-os fedettségben, megfelelő tarlóápolás elvégzése mellett
 - forgatás vagy talajmunka nélküli művelésmód (minimum művelés, no-till/direktvetés) alkalmazása az üzem szántóterületének legalább 50%-án (minimum művelés esetén 50%, no-till művelés esetén 20%)

❖ gyepterületek:

- Időszakos vizes élőhelyek létrehozása a területen megjelenő többletvizek viszatartásával, illetve a területek visszanedvesítésével.
- Legelő fásítása: 100 (őshonos fajtákból összeállított) fa hektáronként (részletesen a 24. oldalon).
- Őshonos fajokból sövény vagy mezővédő erdősáv telepítése a tábla szegélyeken (részletesen a 24. oldalon).

○ Biodiverzitás és ökoszisztémák javítása és védelme (5. kategória)

❖ szántóterületek:

- Terménydiverzitás növelése a vetésszerkezetben legalább 20% rovarbeporzású szántóföldi növény termesztése (pl. őszi vagy tavaszi bükköny, pohánka, mézontófü, bíborhere, mustár, olajretek, édeskömény, pillangós növények stb. lásd bővebben VP4-10.1.1-21 18. és 19. melléklet.)
- Őshonos évelő vadvirág fajkeverékek vetése, amennyiben vetésük minimum 0,5 hektár egybefüggő területen valósul meg és fenntartásuk minimum 3 éves (magszórás+kaszálás kombinálásával).
- Növényvédőszer-mentes, legalább 3 őshonos fajból vagy virágzó lágyszárú fajokból álló apróvadvédelmi vagy méhlegelő szegély létesítése és fenntartása a szántóterület legalább 25%-án, legalább 6 m szélességben és 50 m hosszúságban

a kötelezettségvállalási időszak alatt. Ezeken a területeken madárodú és T-ülőfák szakszerű kihelyezése a vonatkozó előírások alapján.

- A szántóterületek 10%-ának megfelelő összterület az alábbi intézkedések kombinációjából:
 - a HMKÁ 8 előírás alapján védett táji elemek
 - őshonos fajú mezővédő erdősáv, amely min. három fasorból és egy cserjesorból áll
 - táblaszegély - méhlegelő, vadlegelő (min. 9 m szélességben, egyben min. fél hektár)
 - füves, cserjés sávok kialakítása (min. 9 méter szélességben, egyben min. fél hektár)
 - partvonallal közvetlenül érintkező táblák esetén a partvonallal érintkezően legalább 12 méter szélességű (őshonos fajokból létrehozott) füves mezsgye vagy fásítás létesítése és fenntartása a tábla partvonallal érintkező teljes hosszában, amelyen nem szabad növényvédőszer, mű- és szerves trágyát kijuttatni.;
 - MePAR-ban rögzített vizes élőhely létrehozása és/vagy az élőhely ökológiai állapotának fenntartása
 - parlagon hagyott földterület - a pihentetés időszaka alatt gondoskodni kell a talaj takarásáról zöldugár létesítésével vagy a tarlómaradványok fennhagyásával
 - ökológiai jelentőségű másodvetés növényvédőszer használata nélkül

❖ gyepterületek:

- Gyepkasztásának időzítése és diverzifikálása (a területek szakaszos levágása, a terület egy részén, alternáló jelleggel), amely alkalmazkodik a gyep méhlegelőként való működéséhez.
- A terület legalább 10, legfeljebb 15%-át kaszálásenként változó helyen kaszátlanul kell hagyni.
- Táblánként minimálisan 6 méter szélességű kaszátlan területet kell kialakítani.
- Szakaszváltó (rotációs) legeltetési módszer alkalmazása.

Őshonos fajokból sövény vagy mezővédő erdősáv telepítése a tábla szegélyeken:

- Ideálisan állandó terepvonulatok mentén helyezkedjen el (út, árok, csatorna, vízmű stb.), az uralkodó szélirányra merőlegesen
(https://www.met.hu/eghajlat/magyarorszag_eghajlata/altalanos_eghajlati_jellemzes/szel/)
- Legalább 15 m és legfeljebb 20 m szélességben;
- Termőhelytípus-változat figyelembevételével őshonos fajokból/cserjefajokból álljon
 - Szélső sorokba nem lehet telepíteni gyökérről jól sarjadó fajtákat.
 - Nem lehet telepíteni a mezőgazdasági kultúra kártevőinek a gazdanövényeit
- Keresztmetszet:
 - 7 soros erdősáv esetén 1,5 m sortávolság.
 - középen 3 sor fő faj,
 - majd 1-1 sor alacsonyabb növésű mellék faj,
 - széleken 1-1 sor cserje.
 - 5 soros erdősáv esetén (csak az uralkodó szél felőli oldalon mellék fajtával és cserjével).
 - Fő faj legalább 2-4 m-ként (lassan/gyorsan növekvő).
 - Mellék faj 1 m-ként.
 - Cserje 0,5 m-ként.
 - Fajták száma 1-2 mind a fő, mellék faj és cserje vonatkozásában.

Legelő fásítása: 100 (őshonos fajtából összeállított) fa hektáronként

- Elhelyezés:
 - Érintett legelő területén egyenletesen elszórva facsoportokban (igazodva a legelő gazdálkodás szempontjából kedvezőtlenebb területrészekhez).
 - Érintett legelő min. 5%-án.
 - Min. 500 m² egy-egy csoport (ez min. 1 ha-os legelő esetén).
- Keresztmetszet:
 - Csoporton belül 1-2 fő fafajjal, 1-2 mellék fafajjal, széleken cserje szegéllyel.
 - Fő és mellék fafaj 2.000 db/ha sűrűségben.
 - Cserjék szegélyen 0,5 m-ként sorban/vonalban.
- Fafajok/cserjefajok:
 - Termőhelytípus-változat figyelembevételével őshonos fafajokból/cserjefajokból álljon.
 - Mellék fafajok esetében a társulási képesség, törzsnevelés a fő szempont.
 - Cserjefajok esetén törekedni kell az élelmet adó cserjékre.

II. FÜGGELÉK: A 3.5 A) ÉS B) PONTOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖRNYEZETI KATEGÓRIÁK FORRÁSA ÉS ELLENŐRZÉSE

Környezeti kategória	Művelési ág	Intézkedés	Intézkedés forrása	Ellenőrző szerv
Szénmegkötés és üvegházgáz-kibocsátás csökkentése (1. kategória)	Szántó	Gyeptelepítés (legalább 3 őshonos fűfajból és más gyepalkotó fajból álló gyepkeverék telepítése) a gazdaság szántóterületének 5%-án.	Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv Nem Termelő Beruházások, (továbbiakban KAP Stratégiai Terv – NTB)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár.
		Nyári, őszi betakarítású kultúrák után, amennyiben nem őszi vetésű kultúra következik, talajtakarás biztosítása takarónövényekkel, vagy a tarló fennhagyással annak kultúrállapotban tartása mellett a következő évi tavaszi kultúra előkészítő munkálatainak megkezdéséig, de legalább február 28-ig.	KAP Stratégiai Terv – Agro-ökológiai Program (továbbiakban KAP Stratégiai Terv AÖP)	Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
		Az üzem szántóterületének 20%-án talajépítő növények (ideiglenes gyep, pillangósvirágú szálastakarmányok vagy ezek keverékének) termesztése.	KAP Stratégiai Terv – ST AKG (tervezet)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár.
		Mulcs-hagyó tarlóápolás - a betakarított elővetemény tarlómaradványának fennhagyása legalább 35%-os fedettségben, megfelelő tarlóápolás elvégzése mellett.	KAP Stratégiai Terv – ST AKG (Horizontális szántóföldi talajvédelmi előírás csomag) (tervezet)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár.
		Forgatás vagy talajmunka nélküli művelésmód (minimum művelés, no-till/direktvetés) alkalmazása az üzem szántóterületének legalább 50%-án (minimum művelés esetén 50%, no-till művelés esetén 20%).	KAP Stratégiai Terv – AÖP (tervezet)	Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.

		Agroerdészeti rendszer létrehozása ³⁹ : szántó területen fás kultúra telepítése sávokban.	KAP Stratégiai Terv – NTB (C. Környezeti vagy klímavédelmi célú agrár-erdészeti rendszerek telepítése) (tervezet)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár.	
		Gyep	A terület legalább 10, legfeljebb 15%-át kaszálásonként változó helyen kaszátlanul kell hagyni.		Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
			Szakaszváltó (rotációs) legeltetési módszer alkalmazása.		
			Legelő fásítása: 100 (őshonos fajtából összeállított) fa hektáronként.		
Talajvédelem, talajerózió csökkentése (2. kategória)	Szántó	Szintvonalakkal párhuzamos sávos vetéssel nagyméretű tábla felosztása kisebb egységekre, sávok lejtőhossza min. 35 m, max. 120 m.	KAP Stratégiai Terv – ST AKG (tervezet)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfeleknél az Államkincstár.	
		Erózióvédelmi célú őshonos fajú sövény, vagy fás sávok kialakítása vagy rőzsefonat vagy talajfogó gát, vízfolyás mentén, vagy barázdás vagy árkos erózió kialakulásának helyén.	KAP Stratégiai Terv – NTB (B. Vízüvelmi célú nem termelő beruházások) (tervezet)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfeleknél az Államkincstár.	
		Vízfolyások, csatornák és állóvizek partvonalával közvetlenül érintkező táblák esetén a partvonallal érintkezően legalább 12 méter szélességű (őshonos fajokból létrehozott) füves mezsgye vagy fásítás létesítése és fenntartása a tábla partvonallal érintkező	KAP Stratégiai Terv – AKG (Szántó földhasználati kategória aszály/belvíz/erózió)	Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.	

- ³⁹ Célja: több kultúra egyidejű termesztése, azok egymásra gyakorolt pozitív hatásainak kihasználásával. Fás szárú kultúra egy soros rendszerben, melyben a művelő eszközök munkaszélessége határozza meg a sortávolságát. A területen legalább 150 db, de legfeljebb 250 db fa lehet hektáronként.

		teljes hosszában, amelyen nem szabad növényvédőszert, mű- és szerveztrágyát kijuttatni.	érzékeny területi lehatárolással (zonális)	
		Nyári, őszi betakarítású kultúrák után, amennyiben nem őszi vetésű kultúra következik, talajtakarás biztosítása takarónövényekkel, vagy a tarló fennhagyással annak kultúrállapotban tartása mellett a következő évi tavaszi kultúra előkészítő munkálatainak megkezdéséig, de legalább február 28-ig.	KAP Stratégiai Terv – AÖP (tervezet) Szántó földhasználati kategória erózió/belvíz/aszály érzékeny területi lehatárolással (zonális)	Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
		Erózióvédelmi célú növényesávok kialakítása (amennyiben MEPAR által erózióveszélyesként jelölt területről van szó, akkor szintvonal mentén kialakítva): <ul style="list-style-type: none"> táblaszegélyeken (ott, ahol a lefolyás koncentrálnak) min. 6 m szélességben táblákon belül szintvonalak mentén, illetve erózióveszélyes helyek mentén (min. 6 m szélességben), pl.: barázdás vagy árkos erózió kialakulásának helyén 	KAP Stratégiai Terv – NTB A földhasználatváltást, illetve az élőhelyek helyreállítását elősegítő nem termelő beruházások (tervezet)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfeleknél az Államkincstár.
	Gyep	A terület legalább 10, legfeljebb 15%-át kaszálásonként változó helyen kaszátlanul kell hagyni.		Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
		Vízzel telített talajon mindennemű gépi munkavégzés tilos.		Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.

		Őshonos fajokból sövény vagy mezővédő erdősáv telepítése a tábla szegélyeken.	KAP Stratégiai Terv – NTB C. Környezeti vagy klímavédelmi célú agrár-erdészeti rendszerek telepítése (tervezet)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfeleknél az Államkincstár.
Talaj szervesanyag tartalmának növelése (3. kategória)	Szántó	Forgatás vagy talajmunka nélküli művelésmód (minimum művelés, no-till/direktvetés) alkalmazása az üzem szántóterületének legalább 50%-án (minimum művelés esetén 50%, no-till művelés esetén 20%).	KAP Stratégiai Terv – AÖP (tervezet)	Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
		Mulcs-hagyó tarlóápolás - a betakarított elővetemény tarlómaradványának fennhagyása legalább 35%-os fedettségben, megfelelő tarlóápolás elvégzése mellett.	KAP Stratégiai Terv – ST AKG (Horizontális szántóföldi talajvédelmi előírás csomag) (tervezet)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfeleknél az Államkincstár.
		Nyári, őszi betakarítású kultúrák után, amennyiben nem őszi vetésű kultúra következik, talajtakarás biztosítása takarónövényekkel, vagy a tarló fennhagyással annak kultúrállapotban tartása mellett a következő évi tavaszi kultúra előkészítő munkálatainak megkezdéséig, de legalább február 28-ig.	KAP Stratégiai Terv – AÖP (tervezet)	Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
		5 év alatt legalább 1 alkalommal szerves trágya kijuttatása az 59/2008 (IV.29.) FVM rendelet betartásával, vagy szerves trágya, pelletált szerves trágya, komposzt, komposzttea kijuttatása (a 36/2006 FVM rendelet szerint meghatározott) vagy a talajéletet serkentő mikrobiológiai készítmények (szabadonélő nitrogénmegkötő baktériumokat (Azotobacter,		

		Azospirillum, Rhizobium fajokat tartalmazó készítmények), gyökérszóna baktériumokat tartalmazó készítmények, valamint a tarlóbontó készítmények) kijuttatása.		
		A vetésszerkezetben évente legalább 15% szálas pillangós takarmánynövény, valamint legalább 5% zöldugar tartása és/vagy a vetésszerkezetben legalább 20% szálas pillangós takarmánynövény, valamint legalább 20% zöldugar tartása.	KAP Stratégiai Terv – VP AKG (tervezet) - Szántó földhasználati kategória erózió/belvíz/aszály érzékeny területi lehatárolással (zonális)	Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
Gyep		A terület legalább 10, legfeljebb 15%-át kaszálásonként változó helyen kaszátlanul kell hagyni.		Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
		Táblánként minimálisan 6 méter szélességű kaszátlan területet kell kialakítani.		Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
		Legelő fásítása: 100 (őshonos fajtákból összeállított) fa hektáronként (részletesen a 24. oldalon).		

		Őshonos fajokból sövény vagy mezővédő erdősáv telepítése a tábla szegélyeken.	KAP Stratégiai Terv – NTB C. Környezeti vagy klímavédelmi célú agrár-erdészeti rendszerek telepítése (tervezet)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfeleknél az Államkincstár.
Vizek mennyiségi és minőségi állapotának javítása, kiemelten a vízvisszatartáson keresztül (4. kategória)	Szántó	Területi vízvisszatartást szolgáló vízi létesítmények kialakítása, fejlesztése a mélyfekvésű, vízvisszatartásra alkalmas területeken a vizek összegyülekezésének és azok minél hosszabb ideig történő megmaradásának biztosításával, időszakos vagy állandó nyílt vízfelület létrehozásával.	KAP Stratégiai Terv – NTB B. Vízvédelmi célú nem termelő beruházások (tervezet)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfeleknél az Államkincstár.
		Vízfolyások, csatornák és állóvizek partvonalával közvetlenül érintkező táblák esetén a partvonallal érintkezően legalább 12 méter szélességű (őshonos fajokból létrehozott) füves mezsgye vagy fásítás létesítése és fenntartása a tábla partvonallal érintkező teljes hosszában, amelyen nem szabad növényvédőszer, mű- és szerves trágyát kijuttatni.	KAP Stratégiai Terv – AKG (Szántó földhasználati kategória aszály/belvíz/erózió érzékeny területi lehatárolással (zonális)	Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
		A mélyfekvésű területeken megjelenő többletvizek visszatartása (a vizek el nem vezetése), illetve a területek visszanedvesítése.	KAP Stratégiai Terv – NTB B. Vízvédelmi célú nem termelő beruházások (tervezet)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfeleknél az Államkincstár.

		Középmély lazítás elvégzése a kötelezettségvállalási időszak első 5 éve alatt legalább egy alkalommal.		Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
		Nyári, őszi betakarítású kultúrák után, amennyiben nem őszi vetésű kultúra következik, talajtakarás biztosítása takarónövényekkel, vagy a tarló fennhagyással annak kultúrállapotban tartása mellett a következő évi tavaszi kultúra előkészítő munkálatainak megkezdéséig, de legalább február 28-ig.	KAP Stratégiai Terv – AÖP (tervezet)	Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
		Mulcs-hagyó tarlóápolás - a betakarított elővetemény tarlómaradványának fennhagyása legalább 35%-os fedettségben, megfelelő tarlóápolás elvégzése mellett.	KAP Stratégiai Terv – ST AKG (Horizontális szántóföldi talajvédelmi előíráscsomag) (tervezet)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfeleknél az Államkincstár.
		Forgatás vagy talajmunka nélküli művelésmód (minimum művelés, no-till/direktvetés) alkalmazása az üzem szántóterületének legalább 50%-án (minimum művelés esetén 50%, no-till művelés esetén 20%).	KAP Stratégiai Terv – AÖP (tervezet) és	Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
	Gyep	Időszakos vizes élőhelyek létrehozása a területen megjelenő többletvizek visszatartásával, illetve a területek visszanedvesítésével.	KAP Stratégiai Terv – NTB B. Vízvédelmi célú nem termelő beruházások (tervezet)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfeleknél az Államkincstár.
		Legelő fásítása: 100 (őshonos fajtákból összeállított) fa hektáronként (részletesen a 24. oldalon).		
		Őshonos fajokból sövény vagy mezővédő erdősáv telepítése a tábla szegélyeken.	KAP Stratégiai Terv – NTB C. Környezeti vagy klímavédelmi célú agrár-erdészeti rendszerek telepítése	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfeleknél az Államkincstár.

			(tervezet)	
		Belvíz/időszakos vízállás levezetése tilos.		Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
Biodiverzitás és ökoszisztémák javítása és védelme (5. kategória)	Szántó	Terménydiverzitás növelése a vetésszerkezetben legalább 20% rovarbeporzású szántóföldi növény termesztése (pl. őszi vagy tavaszi bükköny, pohánka, mézontófű, bíborhere, mustár, olajretek, édeskömény, pillangós növények stb. lásd bővebben VP4-10.1.1-21 18. és 19. melléklet.)		
		Őshonos évelő vadvirág fajkeverékek vetése (MEH01 kóddal jelölt terület), amennyiben vetésük minimum 0,5 hektár egybefüggő területen valósul meg és fenntartásuk minimum 3 éves (magszórás+kaszálás kombinálásával).		
		Növényvédőszermentes, legalább 3 őshonos fajból vagy virágzó lágyszárú fajokból álló apróvadvédelmi vagy méhlegelő szegély létesítése és fenntartása a szántóterület legalább 25%-án, legalább 6 m szélességben és 50 m hosszúságban a kötelezettségvállalási időszak alatt. Ezek a területeken madárodú és T-ülőfák szakszerű kihelyezése a vonatkozó előírások alapján.		Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
		A szántóterületek 10%-ának megfelelő összterület az alábbi intézkedések kombinációjából: <ul style="list-style-type: none"> • a HMKÁ 8 előírás alapján védett táji elemek • őshonos fajú mezővédő erdősáv, amely min. három fásorból és egy cserjesorból áll • táblaszegély - méhlegelő, vadlegelő (min. 9 m szélességben, egyben min. fél hektár) 	KAP Stratégiai Terv – AÖP (tervezet)	Elfogadás esetén az ellenőrzési körébe tartozó ügyfeleknél, illetve az elfogadott intézkedések vonatkozásában az Államkincstár.

		<ul style="list-style-type: none"> • füves, cserjés sávok kialakítása (min. 9 méter szélességben, egyben min. fél hektár) • partvonallal közvetlenül érintkező táblák esetén a partvonallal érintkezően legalább 12 méter szélességű (őshonos fajokból létrehozott) füves mezsgye vagy fásítás létesítése és fenntartása a tábla partvonallal érintkező teljes hosszában, amelyen nem szabad növényvédőszer, mű- és szervestrágyát kijuttatni.; • MePAR-ban rögzített vizes élőhely létrehozása és/vagy az élőhely ökológiai állapotának fenntartása • parlagon hagyott földterület - a pihentetés időszaka alatt gondoskodni kell a talaj takarásáról zöldugár létesítésével vagy a tarlómaradványok fennhagyásával. 		
	Gyep	Gyepok kaszálásának időzítése és diverzifikálása (a területek szakaszos levágása, a terület egy részén, alternáló jelleggel), amely alkalmazkodik a gyep méhlegelőként való működéséhez.		
		A terület legalább 10, legfeljebb 15%-át kaszálásenként változó helyen kaszátlanul kell hagyni.		Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
		Táblánként minimálisan 6 méter szélességű kaszátlan területet kell kialakítani.		Az ellenőrzési körébe tartozó ügyfelek esetén az Államkincstár, amennyiben a mindenkori AKG-ban is szerepel.
		Szakaszváltó (rotációs) legeltetési módszer alkalmazása.		

III. FÜGGELÉK: FIKTÍV GYAKORLATI SZÁMPÉLDÁK

1. A Zöld Arányszám meghatározásának módja

A Zöld Arányszámot minden esetben a bruttó kitettségre vetítve kell kiszámítani, a zöld kitettség és a bruttó kitettség hányadosaként, kivéve, ha a Melléklet eltérően rendelkezik. Így pl.: a Melléklet 1) pontja esetében, ha a beruházás KÁT/METÁR-on keresztül valósul meg, akkor a Zöld Arányszám a beruházási hitel összege tekintetében 100%.

Amennyiben a Melléklet nem tartalmaz külön előírást a Zöld Arányszám meghatározása vonatkozásában, az az alábbiak szerint számítandó:

Zöld Arányszám = zöld kitettség / bruttó kitettség, ahol

zöld kitettség a bruttó kitettség „zöld” része. A „zöld” rész a bruttó kitettség azon része, amely

- megfelel jelen Tájékoztató Mellékletében (ide nem értve a 9) pontot) meghatározott feltételeknek, azaz a környezetileg fenntartható kihelyezések definíciójának, és
- a hitelintézet által jelen Tájékoztató 4.2. alpontban meghatározott módon igazolásra kerül.

Így pl.: lehívott megújuló energiatermelést finanszírozó beruházási hitel (mely esetében a beruházás nem a KÁT/METÁR-on keresztül valósul meg) számlákkal igazolt részének és a le nem hívott hitelkeretnek összege. A le nem hívott hitelkeret azon része vehető figyelembe, mely jelen Tájékoztató 4.2. alpontban meghatározott módon igazolásra került, és várhatóan meg fog felelni a Melléklet 1) pontjában meghatározott feltételeknek.

bruttó kitettség az adott hitel bruttó könyv szerinti értéke és a le nem hívott hitelkeret összege / kötvény esetén valós piaci értéke.

2. Kedvezmény kiszámításának módja (5%-os kedvezmény esetén) és hatása a TSCR rátára

Tőkekedvezménnyel kapcsolatos számítások	Forint (millió)	
Vállalati hitelállomány	200 000	
ebből zöld (pl. 10%)	20 000	=200 000 * 10%
Kedvezmény (5%)	1 000	=20 000 * 5%
Teljes kockázati kitettségérték (TREA)	600 000	
SREP tőkekövetelmény ráta (TSCR) változása	0,17%	=1 000 / 600 000
SREP tőkekövetelmény kedvezmény ELŐTT	80 000	
SREP tőkekövetelmény ráta (TSCR) kedvezmény ELŐTT	13,33%	=80 000 / 600 000
SREP tőkekövetelmény kedvezmény UTÁN	79 000	=80 000 - 1 000
SREP tőkekövetelmény ráta (TSCR) kedvezmény UTÁN	13,17%	=79 000 / 600 000
Tőke-követelmény kedvezmény miatti TSCR csökkenés	0,17%	=13.33% - 13.17%

Maximális kedvezmény	
Zöld állományra képzett tőkekövetelmény	A 20 milliárd forintra képzett tőke 0%-os kockázati súllyal
TREA 1.5%-a	9 000 =600 000 * 1.5%

3. A kedvezmény érvényesítésével kapcsolatos kalkulációk

Az alábbi példa azt szemlélteti, hogy egy 60%-ban zöld beruházás mekkora kedvezményben részesülhet adott paraméterekkel.

Hitelnyújtás	<i>Forint (millió)</i>	
Hitel összege	500	
Ebből zöld	300	
Tőkekövetelmény (100% kockázati súllyal)	24	=300 * 8%
Tőkekövetelmény kedvezmény	15	=300 * 5%
Tőkekövetelmény a kedvezmény után	9	=24 - 15

Abban az esetben, ha a pénzügyi szervezetnek a fentebb említett egyetlen zöld hitele van (azaz a hitelportfoliónak csupán 0.3%-a zöld), akkor az ICAAP felülvizsgálat során az alábbi módon kerül kiszámításra a kedvezmény.

ICAAP felülvizsgálat	<i>Forint (millió)</i>	
Hitelállomány	100 000	
Hitelkockázatra képzett 2. pilléres tőkekövetelmény a kedvezmény ELŐTT (pl. 10%)	10 000	=100 000 * 10%
Hitelkockázatra képzett 2. pilléres tőkekövetelmény a kedvezmény UTÁN	9 985	=10 000 - 15

IV. FÜGGELÉK:

A) MÉHTARTÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ ESZKÖZBESZERZÉSEK LISTÁJA

Méhészeti eszközök	
Elsődleges termelőeszközök	
1.	Méhcsalád
2.	Komplett kaptár
3.	Kaptártető
4.	Kaptárfiók
5.	Kaptár aljdeszka
6.	Pároztatókaptár
Vándorlás eszközei	
7.	TGK 3,5 tonna összsúlyú, a 6/1990. (IV.12.) KöHÉM rendelet 2. § (7)-(8) bek.-nek megfelelő elektromos vagy nulla emissziós gépkocsi (N1 járműkategória)
8.	TGK 7,5 tonna összsúly a 6/1990. (IV.12.) KöHÉM rendelet 2. § (7)-(8) bek.-nek megfelelő elektromos vagy nulla emissziós gépkocsi (N2 járműkategória)
9.	Kaptárak szállítására kialakított pótkocsi
10.	Emelőhátfal
11.	Méhek tartására szolgáló konténer
12.	Terepjáró, elektromos meghajtású vagy gázüzemű villástargonca
13.	Önjáró, elektromos meghajtású rakodógép
14.	Teherautóra szerelhető daru
16.	Kézi hidraulikus emelő (béka)
17.	Kaptáremelő (kaptárlift)
18.	Napelemes áramellátó berendezés
Mézkinyerés, tárolás eszközei	
19.	Pergetőgép
20.	Mézzivattyú
21.	Saválló mézletöltő tartály
22.	Viasz-méz elválasztó (centrifuga/prés)
23.	Viaszolvastó berendezés
24.	Mézkrémesítő
25.	Virágpor szárító
26.	Virágportisztító gép
27.	Fedelezőgép
28.	Fedelezőgépsor
29.	Mézletöltőgép
30.	Mézcsomagoló gépsor
31.	Fagyasztókamra
32.	Fagyasztóház

A zöld színnel jelölt tételek esetében további igazolás nem szükséges. Míg a fehér színnel jelölt tételek esetében az ügyfél és a hitelintézet NÉBIH őstermelői névjegyzékkel vagy egyéni vállalkozói főtevékenységgel igazolja, hogy a méhészeti ágazat eszközbeszerzése valósul meg.

B) FÁSSZÁRÚ, MÉHLEGELOŐ LÉTESÍTÉSÉRE ALKALMAS NÖVÉNYEK LISTÁJA

Hegyi juhar (*Acer pseudoplatanus*)
Korai juhar (*Acer platanoides*)
Fehér fűz (*Salix alba*)
Kecskefűz (*Salix caprea*)
Mandulalevelű fűz (*Salix triandra*)
Kislevelű hárs (*Tilia cordata*)
Nagylevelű hárs (*Tilia platyphyllos*)
Ezüst hárs (*Tilia tomentosa*)
Szelídgesztenye (*Castanea sativa*)
Madárcseresznye (*Cerasus avium*)
Vadkörte (*Pyrus pyraeaster*)
Vadalma (*Malus sylvestris*)
Virágos kőris (*Fraxinus ornus*)
Közönséges mogyoró (*Corylus avellana*)
Egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*)
Cseregalagonya (*Crataegus laevigata*)
Kökény (*Prunus spinosa*)
Húsos som (*Cornus mas*)
Veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*)
Málna (*Rubus idaeus*)
Szeder (*Rubus spp.*)
Vesszős fagyal (*Ligustrum vulgare*)
Alma (*Malus spp.*)
Körte (*Pyrus spp.*)
Birsalma (*Cydonia oblonga*)
Cseresznye (*Prunus spp.*)
Meggy (*Padus spp.*)
Barack (*Prunus spp.*)
Szilva (*Prunus spp.*)
Gledítsia (*Gleditsia triacanthos*)
Japán akác (*Sophora japonica*)
Homoktövis (*Hippophae rhamnoides*)
Levendula (*Lavandula spp.*)
Bugás csörgőfa (*Koelrueteria paniculata*)
Kínai mézesfa (*Evodia hupehensis*)

C) MÉHLEGELOŐK ELLENŐRZÉSE

A beruházó igazolja a bank felé, hogy rendelkezik a méhlegelő telepítéséhez szükséges területtel (tulajdoni lap, hosszú távú bérleti szerződés). A beruházó nyilatkozik, hogy a tervezett kultúrát a kívánt időtartamig művelésben tartja. A beruházó számlával igazolja, hogy hatóságilag ellenőrzött, hivatalos helyről, számla ellenében vásárolta a telepítéshez szükséges növényeket. A beruházó a telepítést, dátumot és GPS koordinátákat rögzített fotóval, valamint a telepítés költségeit igazoló számlákkal bizonyítja. Továbbá az elvégzett éves munkákról (öntözés, vadvédelem, talajművelés, metszés stb.) évente egyszer beszámol a beruházó.